

Програма Розвитку ООН в Україні

ДУ "Інститут економіки та
прогнозування" НАН України

Науково-дослідний економічний
інститут

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій

Національний інститут
стратегічних досліджень

Інститут еволюційної економіки

Центр досліджень науково-
технічного потенціалу та історії
науки ім. Г. М. Доброва

Федерація роботодавців України

Представництво Міжнародного
Валютного Фонду в Україні

Міжнародний центр
перспективних досліджень

CASE Україна

Райффайзен Банк «Аваль»

OTP Bank

The Bleyzer Foundation

FOREX CLUB

Україна: перспективи розвитку

КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ

Випуск 31,
2012 рік

Україна: перспективи розвитку (Консенсус-прогноз) – видання Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, яке готується департаментом макроекономічного прогнозування за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в рамках Проекту «Прискорення прогресу в досягненні Цілей Розвитку Тисячоліття в Україні». Публікація стане у нагоді урядовцям, фахівцям центральних та місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання соціально-економічного розвитку країни, макроекономічного прогнозування.

Видання підготовлено Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та містить матеріали семінару з макроекономічного прогнозування, який відбувся 22 листопада 2012 року.

Семінари з прогнозування мають на меті підвищення якості макроекономічних прогнозів шляхом експертного обговорення (прогнозів, поточних економічних тенденцій, результатів досліджень), досягнення консенсусу щодо перспективного бачення подальших шляхів розвитку країни та обміну інформацією між основними прогнозуючими організаціями (урядовими установами, міжнародними фінансовими організаціями, науково-дослідними інститутами, аналітичними центрами, недержавними організаціями тощо).

У підготовці випуску брали участь:

Наталя Горшкова
Інна Могілат
Сергій Бокун
Наталія Коваленко
Наталія Сітнікова
Катерина Куріцина
Тетяна Боліла

Електронна адреса: bokun@me.gov.ua, natalia.sitnikova@undp.org.
Контактні телефони: (044) 253-93-29

При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.
© Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

ЗМІСТ

ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ 2007-2011рр.	4
ДИНАМІКА КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ 2010-2011рр.	5
СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ	7
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2012-2013 РОКИ	9
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2014-2015 РОКИ (УСЕРЕДНЕНИЙ)	22
РИЗИКИ НА 2012-2013 РОКИ	23
ТАБЛИЦІ	28

«Консенсус-прогноз» – це усереднене значення основних прогнозних показників економічного розвитку України, які розраховані на основі експертних оцінок учасників «Консенсус-прогноз» опитування. Наведений у публікації консенсус-прогноз на 2012-2013 роки розраховано на базі матеріалів, наданих експертами Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, ДУ "Інститут економіки та прогнозування" НАН України, Науково-дослідного економічного інституту, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Національного інституту стратегічних досліджень, Інституту еволюційної економіки, Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва, Федерація роботодавців України, Представництва Міжнародного Валютного Фонду в Україні, Міжнародного центру перспективних досліджень, Компанії CASE Україна, Райффайзен Банку «Аваль», OTP Bank, The Bleyzer Foundation та FOREX CLUB.

«Консенсус-прогноз» ґрунтується на консультаціях та дискусіях з експертами. Просимо звернути увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками семінару, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців.

Ми висловлюємо щирі подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.

Основні макроекономічні показники 2007-2011 рр.

Показник	2007	2008	2009	2010	2011
Реальний сектор , млн. грн.					
Номинальний ВВП	720 731	948 056	913 345	1 082 569	1 316 600
Споживання	558 581	758 902	772 826	914 230	1 105 201
Валове нагромадження	203 318	264 883	155 815	199 918	282 474
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-41 168	-75 729	-15 296	-31 579	-71 075
<i>Індекс, рік до року</i>					
Реальний ВВП	107,9	102,3	85,2	104,1	105,2
Споживання	113,6	110,1	87,8	106,4	110,7
Валове нагромадження основного капіталу	123,9	98,8	49,5	103,9	110,1
Експорт товарів та послуг	103,3	105,7	78,0	103,9	102,2
Імпорт товарів та послуг	121,5	117,0	61,1	111,3	116,8
Інфляція , індекс					
Індекс споживчих цін (середній за рік)	112,8	125,2	115,9	109,4	108,0
грудень до грудня попереднього року	116,6	122,3	112,3	109,1	104,6
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	119,5	135,5	106,5	120,9	119,0
грудень до грудня попереднього року	123,3	123,0	114,3	118,7	114,2
Зовнішній сектор , млн. дол. США					
Рахунок поточних операцій	-5 272	-12 763	-1 732	-3 018	-10 245
Обсяг експорту товарів та послуг	64 001	85 612	54 253	69 255	88 844
Обсяг імпорту товарів та послуг	72 153	99 962	56 206	73 239	99 001
Прямі іноземні інвестиції	9 218	9 903	4 654	5 759	7 015
Зовнішній сектор , % до ВВП					
Рахунок поточних операцій	-3,7	-7,1	-1,5	-2,2	-6,2
Обсяг експорту товарів та послуг	44,8	47,6	46,3	50,8	53,8
Обсяг імпорту товарів та послуг	50,6	55,6	47,9	53,7	59,9
Прямі іноземні інвестиції	6,5	5,5	4,0	4,2	4,2
Зовнішній сектор , % рік до року (номинальний)					
Обсяг експорту товарів та послуг	127,4	133,8	63,4	127,7	128,3
Обсяг імпорту товарів та послуг	135,4	138,5	56,2	130,3	135,2
Обмінний курс , грн./дол. США					
Середній	5,05	5,27	7,79	7,94	7,97
На кінець періоду	5,05	7,70	7,99	7,96	7,99
Зведений бюджет , млн. грн.					
Всі доходи	219 939	297 845	272 967	314 506	398 554
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	227 610	312 028	310 225	379 191	421 612
Загальний баланс	-7 671	-14 183	-37 258	-64 685	-23 058
Приватизація	2 459	482	808	1 093	11 480
Зведений бюджет , % до ВВП					
Всі доходи	30,5	31,4	29,9	29,1	30,3
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	31,6	32,9	34,0	35,0	32,0
Загальний баланс	-1,1	-1,5	-4,1	-5,9	-1,8
Приватизація	0,3	0,05	0,1	0,1	0,9
Гроші та кредит					
Грошова база					
(на кінець періоду), млн. грн.	141 901	186 671	194 965	225 692	239 885
грудень до грудня попереднього року, %	46,0	31,6	4,4	15,8	6,3
Грошова маса (М3)					
(на кінець періоду), млн. грн.	396 156	515 727	487 298	597 872	685 515
грудень до грудня попереднього року, %	51,7	30,2	-5,5	22,7	14,7
Середньомісячна заробітна плата працівників , грн.					
Номинальна, скоригована на індекс споживчих цін, у % до попереднього року	1 351	1 806	1 906	2 239	2 633
	115,0	106,8	91,0	109,7	108,9

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2010 рік
(квітень 2009 – листопад 2010)**

Показник	2010 звіт	квітень 2009	відхилення (квітень 2009 / звіт 2010)	березень 2010	відхилення (березень 2010 / звіт 2010)	листопад 2010	відхилення (листопад 2010 / звіт 2010)
Реальний сектор, млн. грн.							
Номінальний ВВП	1 082 569	1 197 470	+10,6%	1 067 205	-1,4%	1 078 984	-0,3%
Споживання	914 230	904 367	-1,1%	866 861	-5,2%	891 585	-2,5%
Валове нагромадження	199 918	304 726	+1,5 раза	217 294	+8,7%	198 650	-0,6%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-31 579	-13 153	+18 426	-12 469	+19 110	-15 379	+16 200
<i>Індекс, рік до року</i>							
Реальний ВВП	104,1	101,7	-2,4 в.п.	103,4	-0,7 в.п.	104,2	+0,1 в.п.
Споживання	106,4	102,9	-3,5 в.п.	101,9	-4,5 в.п.	102,7	-3,7 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	103,9	104,1	+0,2 в.п.	106,2	+2,3 в.п.	106,5	+2,6 в.п.
Інфляція, індекс							
Індекс споживчих цін (середній за рік)	109,4	114,6	+5,2 в.п.	111,6	+2,2 в.п.	109,7	+0,3 в.п.
грудень до грудня попереднього року	109,1	113,2	+4,1 в.п.	112,5	+3,4 в.п.	112,2	+3,1 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	120,9	116,5	-4,4 в.п.	114,2	-6,7 в.п.	118,0	-2,9 в.п.
грудень до грудня попереднього року	118,7	115,1	-3,6 в.п.	114,0	-4,7 в.п.	118,2	-0,5 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США							
Рахунок поточних операцій	-3 018	-219	+2 799	-562	+2 456	-838	+2 180
Обсяг експорту товарів та послуг	69 255	71 753	+3,6%	61 398	-11,3%	67 027	-3,2%
Обсяг імпорту товарів та послуг	73 239	73 278	+0,1%	62 880	-14,1%	68 767	-6,1%
Прямі іноземні інвестиції	5 759	7 154	+1 395	5 354	-405	4 668	-1 091
Зовнішній сектор, % до ВВП							
Рахунок поточних операцій	-2,2	-0,2	+2,0 в.п.	-0,4	+1,8 в.п.	-0,6	+1,6 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	50,8	54,5	+3,7 в.п.	47,3	-3,5 в.п.	49,3	-1,5 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	53,7	55,7	+2,0 в.п.	48,5	-5,2 в.п.	50,6	-3,1 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	4,2	5,4	+1,2 в.п.	4,1	-0,1 в.п.	3,4	-0,8 в.п.
Зовнішній сектор, % рік до року (номінальний)							
Обсяг експорту товарів та послуг	127,7	111,6	-16,1 в.п.	114,2	-13,5 в.п.	121,8	-5,9 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	130,3	110,7	-19,6 в.п.	111,9	-18,4 в.п.	119,8	-10,5 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США							
Середній	7,94	9,10	+14,6%	8,23	+3,7%	7,93	-0,1%
На кінець періоду	7,96	9,43	+18,5%	8,16	+2,5%	7,97	+0,1%
Зведений бюджет, млн. грн.							
Всі доходи	314 506	362 697	+15,3%	318 869	+1,4%	335 515	+6,7%
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	379 191	385 408	+1,6%	367 552	-3,1%	393 091	+3,7%
Загальний баланс	-64 685	-21 798	+42 887	-48 683	+16002	-57 576	+7 109
Приватизація	1 093	4 300	+3 207	5 377	+4 284	3 338	+2 245
Зведений бюджет, % до ВВП							
Всі доходи	29,1	30,3	+1,2 в.п.	29,9	+0,8 в.п.	31,1	+2,0 в.п.
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	35	32,2	-2,8 в.п.	34,4	-0,6 в.п.	36,4	+1,4 в.п.
Загальний баланс	-5,9	-1,9	+7,8 в.п.	-4,6	+1,3 в.п.	-5,3	+0,6 в.п.
Приватизація	0,1	0,4	+0,3 в.п.	0,5	+0,4 в.п.	0,3	+0,2 в.п.
Гроші та кредит							
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	225 692	233 059	+3,3%	222 520	-1,4%	224 845	-0,4%
грудень до грудня попереднього року, %	15,8	14,8	-1,0 в.п.	13,8	-2,0 в.п.	15,8	0
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	597 872	687 247	+14,9%	565 155	-5,5%	584 587	-2,2%
грудень до грудня попереднього року, %	22,7	20,3	-2,4 в.п.	15,9	-6,8 в.п.	19,8	-2,9 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.							
	2 239	2 344	+4,7%	2 178	-2,7%	2 286	+2,1%

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2011 рік
(березень 2010 – листопад 2011)**

Показник	2011 звіт	березень 2010	відхилення (березень 2010 / звіт 2011)	березень 2011	відхилення (березень 2011 / звіт 2011)	листопад 2011	відхилення (листопад 2011 / звіт 2011)
Реальний сектор, млн. грн.							
Номінальний ВВП	1 316 600	1 244 736	-5,5%	1 268 997	-3,6%	1 294 550	-1,7%
Споживання	1 105 201	1 004 024	-9,2%	1 050 248	-5,0%	1 085 719	-1,8%
Валове нагромадження	282 474	254 540	-9,9%	257 366	-8,9%	262 502	-7,1%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-71 075	-16 431	+54 644	-36 431	+34 644	-55 688	+15 387
<i>Індекс, рік до року</i>							
Реальний ВВП	105,2	104,7	-0,5 в.п.	104,6	-0,6 в.п.	104,7	-0,5 в.п.
Споживання	110,7	104,5	-6,2 в.п.	104,3	-6,4 в.п.	107,1	-3,6 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	110,1	109,3	-0,8 в.п.	111,3	+1,2 в.п.	110,8	+0,7 в.п.
Інфляція, індекс							
Індекс споживчих цін (середній за рік)	108,0	110,6	+2,6 в.п.	110,3	+2,3 в.п.	109,2	+1,2 в.п.
грудень до грудня попереднього року	104,6	110,1	+5,5 в.п.	111,1	+6,5 в.п.	109,0	+4,4 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	119,0	111,5	-7,5 в.п.	116,3	-2,7 в.п.	118,5	-0,5 в.п.
грудень до грудня попереднього року	114,2	111,1	-3,1 в.п.	116,5	+2,3 в.п.	119,6	+5,4 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США							
Рахунок поточних операцій	-10 245	-999	+9 246	-3 650	+6595	-6 305	+3940
Обсяг експорту товарів та послуг	88 844	68 924	-22,4%	80 627	-9,3%	86 038	-3,16%
Обсяг імпорту товарів та послуг	99 001	70 942	-28,3%	85 178	-14%	93 112	-5,95%
Прямі іноземні інвестиції	7 015	6 628	-387	6 348	-667	5 908	-1107
Зовнішній сектор, % до ВВП							
Рахунок поточних операцій	-6,2	-0,7	+5,5 в.п.	-2,3	+3,9 в.п.	-3,9	+2,3 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	53,8	45,4	-8,4 в.п.	50,5	-3,3 в.п.	53,0	-0,8 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	59,9	46,8	-13,1 в.п.	53,4	-6,5 в.п.	57,4	-2,5 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	4,2	4,4	0,2 в.п.	4,0	-0,2 в.п.	3,6	-0,6 в.п.
Зовнішній сектор, % рік до року (номінальний)							
Обсяг експорту товарів та послуг	128,3	111,9	-16,4 в.п.	117,8	-10,5 в.п.	126,4	-1,9 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	135,2	112,4	-22,8 в.п.	117,9	-17,3 в.п.	129,4	-5,8 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США							
Середній	7,97	8,20	+2,9%	7,95	-0,3%	7,98	+0,1%
На кінець періоду	7,99	8,23	+3,0%	8,00	+0,1%	8,06	+0,9%
Зведений бюджет, млн. грн.							
Всі доходи	398 554	377 835	-5,2%	372 637	-6,5%	393 352	-1,3%
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	421 612	413 808	-1,8%	419 387	-0,5%	427 358	+1,4%
Загальний баланс	-23 058	-35 973	-12 915	-46 750	-23 692	-34 006	-10 948
Приватизація	11 480	4 648	-6 832	10 683	-797	10 396	-1 084
Зведений бюджет, % до ВВП							
Всі доходи	30,3	30,4	+0,1 в.п.	29,4	-0,9 в.п.	30,4	+0,1 в.п.
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	32,0	33,2	+1,2 в.п.	33,0	+1 в.п.	33,0	+1 в.п.
Загальний баланс	-1,8	-2,9	-1,1 в.п.	-3,7	-1,9 в.п.	-2,6	-0,8 в.п.
Приватизація	0,9	0,4	-0,5 в.п.	0,8	-0,1 в.п.	0,8	-0,1 в.п.
Гроші та кредит							
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	239 885	225 126	-6,2%	258 721	+7,9%	253 519	+5,7%
грудень до грудня попереднього року, %	6,3	14,6	+8,3 в.п.	14,3	+8,0 в.п.	11,4	+5,1 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	685 515	575 552	-16,0%	706 572	+3,1%	699 363	+2,0%
грудень до грудня попереднього року, %	14,7	17,0	+2,3 в.п.	18,5	+3,8 в.п.	16,8	+2,1 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.							
	2 633	2 248	-14,6%	2 523	-4,2%	2 651	+0,7%

СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ

Консенсусні припущення макроекономічного прогнозу

Основні консенсусні припущення учасників семінару відображені у таблиці 4.

Таблиця 4

	на 2012 рік станом на:						на 2013 рік станом на:		
	березень 2011 р.	серпень 2011 р.	листопад 2011 р.	квітень 2012р.	серпень 2012р.	листопад 2012 р.	квітень 2012р.	серпень 2012 р.	листопад 2012 р.
ВВП, % реальної зміни:									
Світ	4,1	4,1	3,4	3,0	3,1	2,9	4,1	3,4	3,2
Російська Федерація	4,1	4,4	3,9	3,4	3,7	3,6	4,1	3,7	3,6
США	2,7	2,7	2,0	1,8	1,9	1,9	2,7	2,0	1,9
Китай	x	x	x	x	x	7,9	x	x	8,2
Євросона /ЄС	1,7	1,7	1,1	-0,3	-0,3	-0,1	1,7	0,9	0,5
Індекс споживчих цін, грудень до грудня попереднього року, %:									
Світ	103,1	103,1	103,1	103,1	103,2	103,2	103,1	103,2	103,8
Російська Федерація	107,3	107,4	106,7	106,2	105,8	106,0	107,3	106,4	106,3
США	102,1	102,2	101,5	101,9	102,0	102,0	102,1	101,9	102,1
Китай	x	x	x	x	x	102,7	x	x	103,0
Євросона/ЄС	101,9	102,0	101,8	102,2	102,0	102,1	101,9	101,8	102,0
Середньорічний обмінний курс, рубль/дол. США	29,8	29,2	29,3	29,9	31,3	31,3	29,8	31,7	32,0
Середньорічний обмінний курс, євро/дол. США	x	x	x	1,33	1,3	1,29	x	1,3	1,28
Середньорічна ціна на природний газ, дол. США за 1 тис. м ³	292,9	365,6	386,8	400	423	425	292,9	436	425,5
Ціни на нафту (середньорічна), дол. США/барель	103,2	110,0	100,2	110	107,3	107,6	103,2	106,5	102,4

Зміна тарифів на послуги (грудень до грудня), %:

природний газ	x	x	x	9,8	15,9	5,0	x	37	29,0
електроенергія	x	x	x	18,9	15	5,0	x	31,9	19,0
водопостачання (ЖКГ)	x	x	x	12,2	12,6	8,8	x	14	18,3
водовідведення (ЖКГ)	x	x	x	12,0	11,6	15,0	x	13	18,2
утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (квартирна плата)	x	x	x	10,5	14,1	11,1	x	15	16,2
теплостачання	x	x	x	12,6	14,4	8,2	x	32,5	25,0
перевезення пасажирів, багажу і вантажообороту залізничним транспортом	x	x	x	13,1	14,7	8,7	x	20,5	14,3
Загальнодоступні телекомунікаційні послуги зв'язку	x	x	x	8,2	10,4	3,1	x	15	15
Інші припущення									
Облікова ставка, %, на кінець року	7,8	7,8	7,4	7,5	7,5	7,5	7,8	7,3	7,4
Мінімальна заробітна плата (середньорічна), грн.	1073,7	1100,0	1099,1	1109,6	1093,5	1099,6	1073,7	1213,0	1195,2
Надходження від приватизації, млн. грн.	7263,5	8077,8	7692,9	9889	9685	9175,0	7263,5	9487,5	9637,5
Врожай зернових, млн. тонн	44,7	46,4	45,9	45,9	43,9	44,2	44,7	48,4	47,0

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2012-2013 РОКИ

До Вашої уваги пропонується шостий варіант Консенсус-прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2012 рік та третій варіант Консенсус-прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2013 рік, розраховані на базі матеріалів, представлених учасниками семінару (табл. 9 – 13).

2012 рік

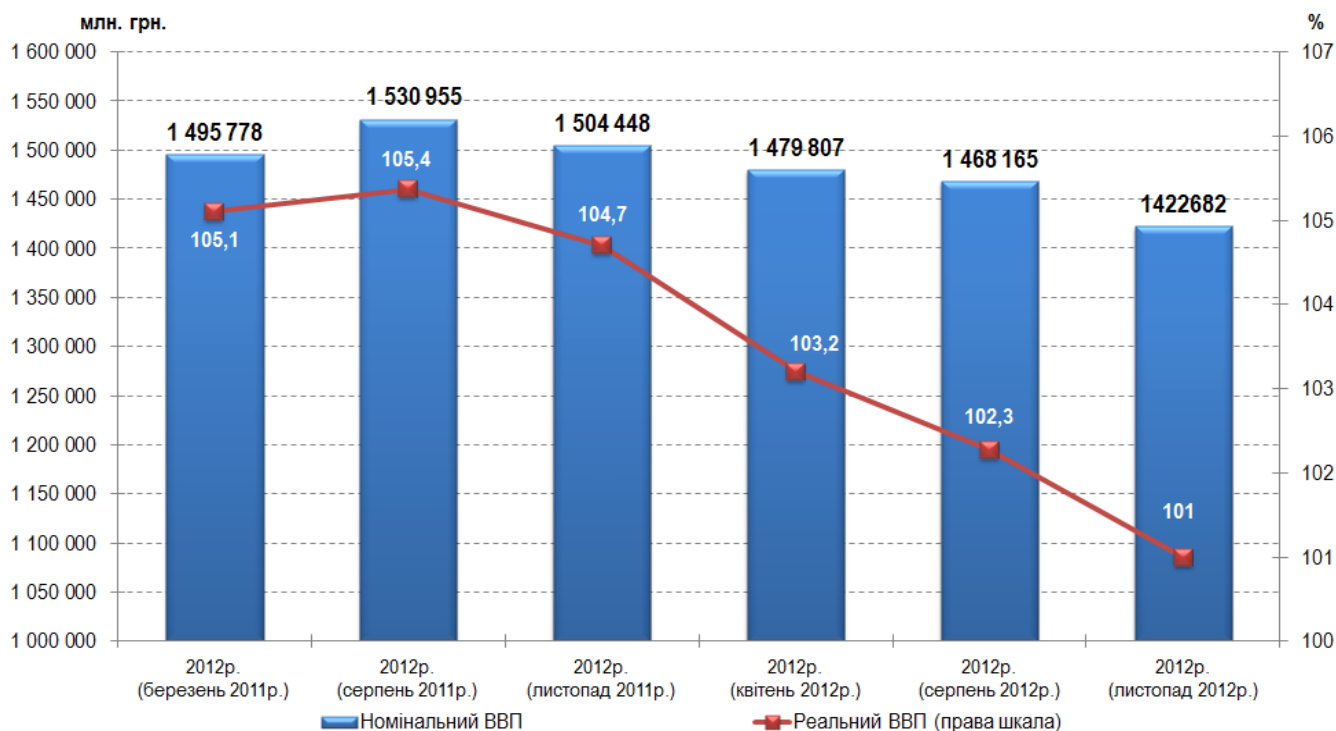
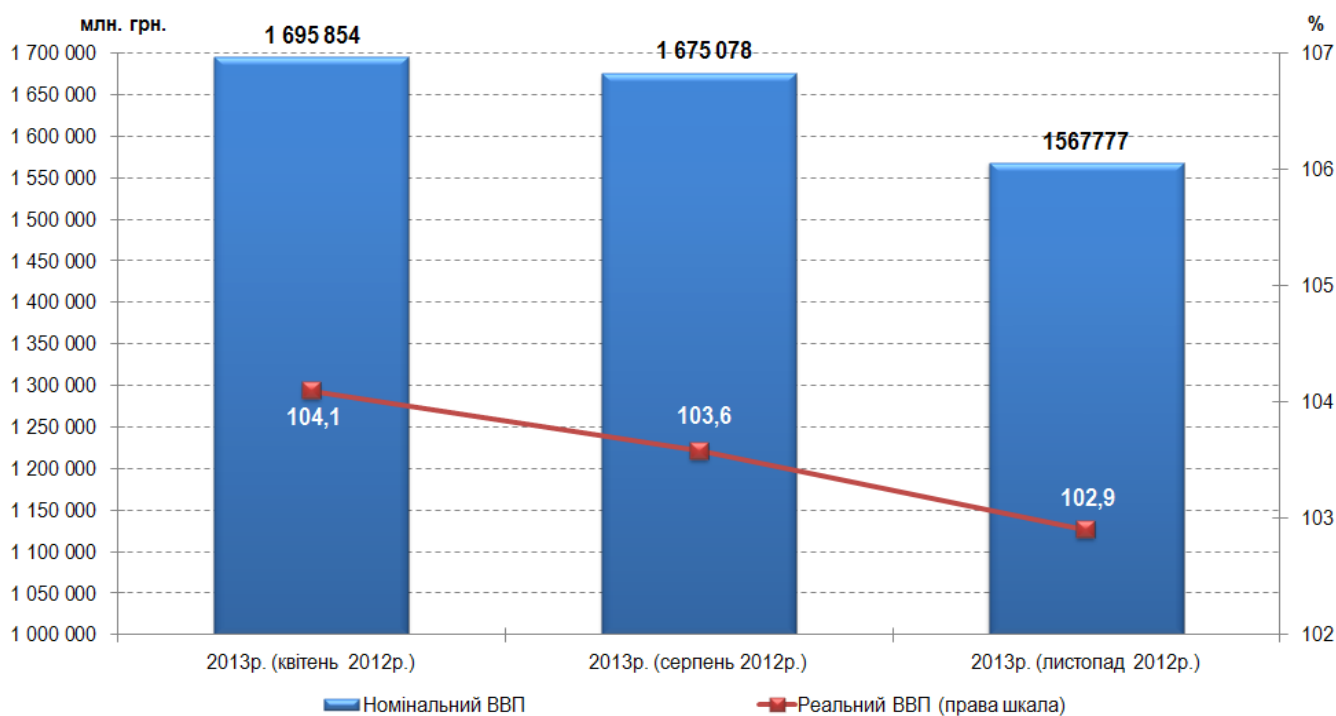

Рис. 1. Консенсус – прогноз реального та номінального ВВП на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

% до попереднього року

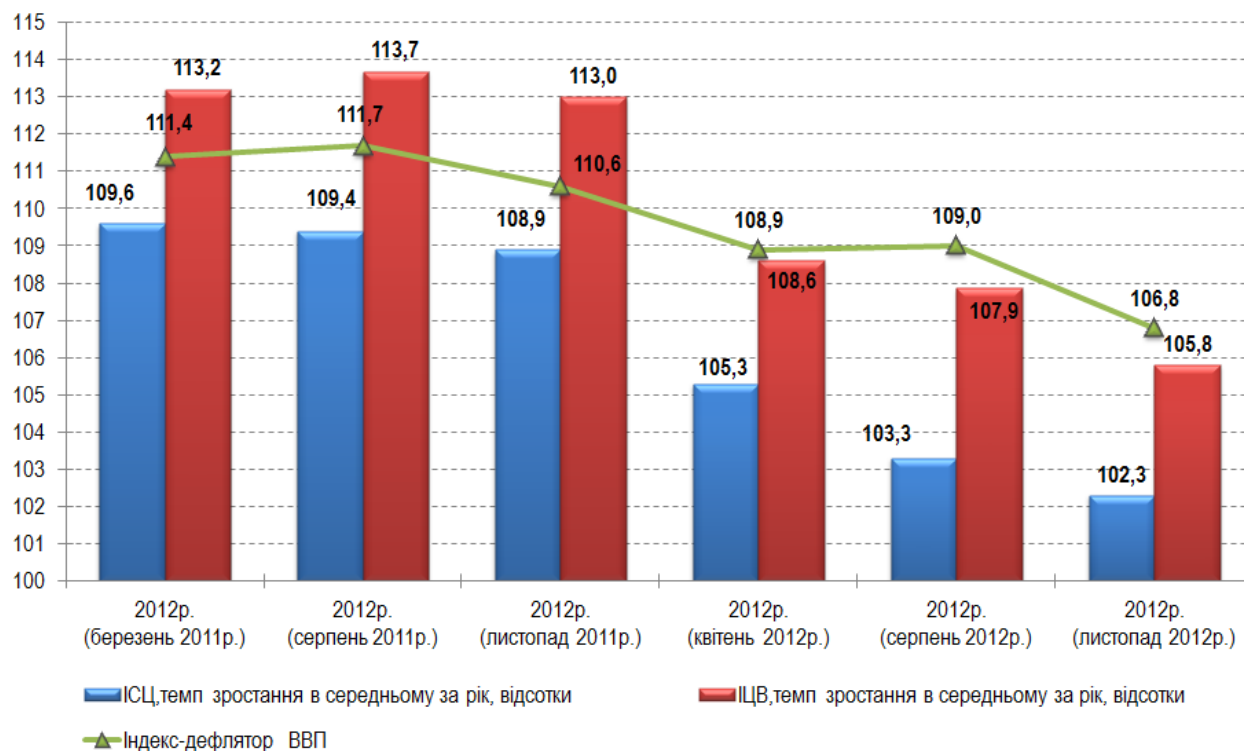
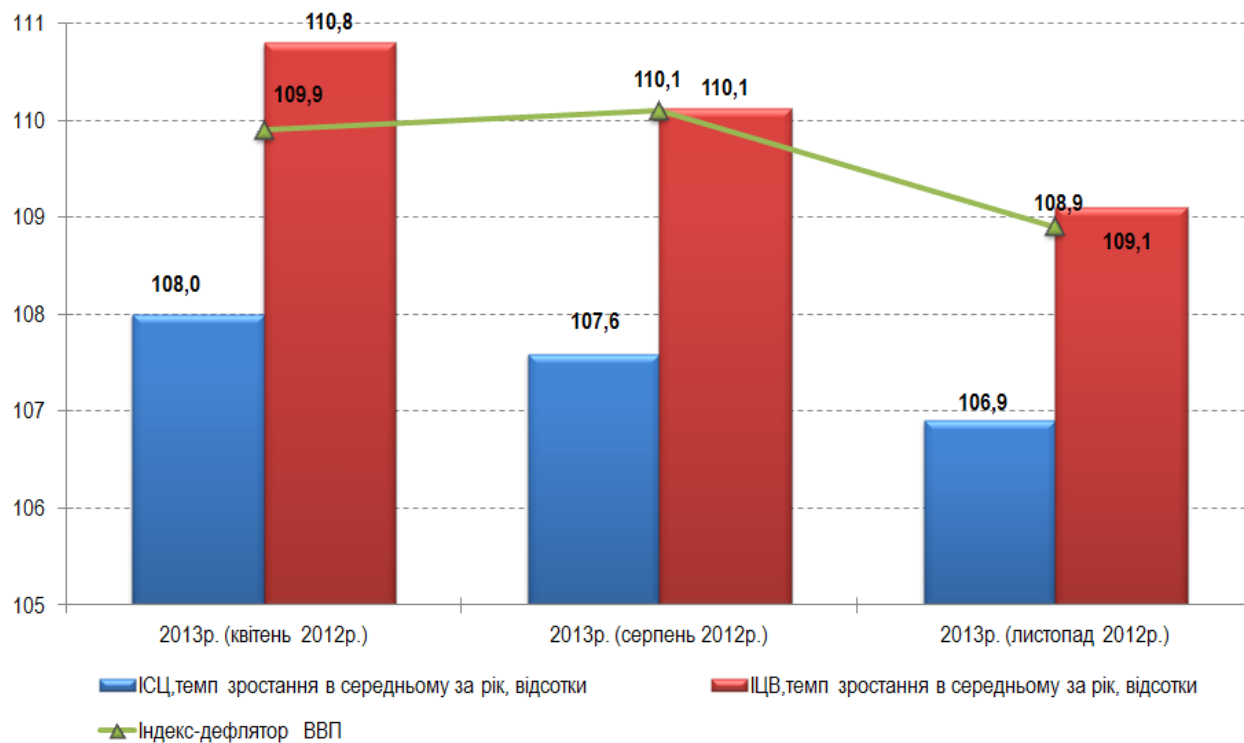

Рис. 2. Консенсус – прогноз цінових індексів на 2012-2013 роки

2013 рік

% до попереднього року

2012 рік

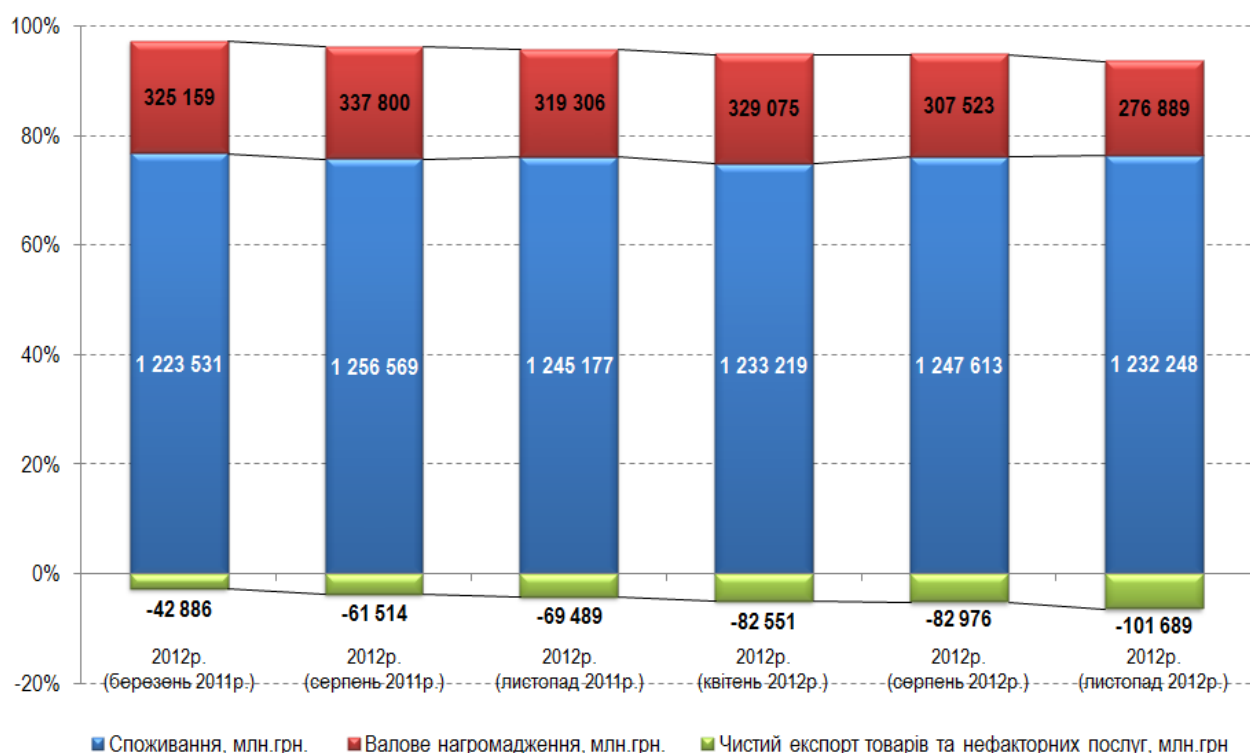
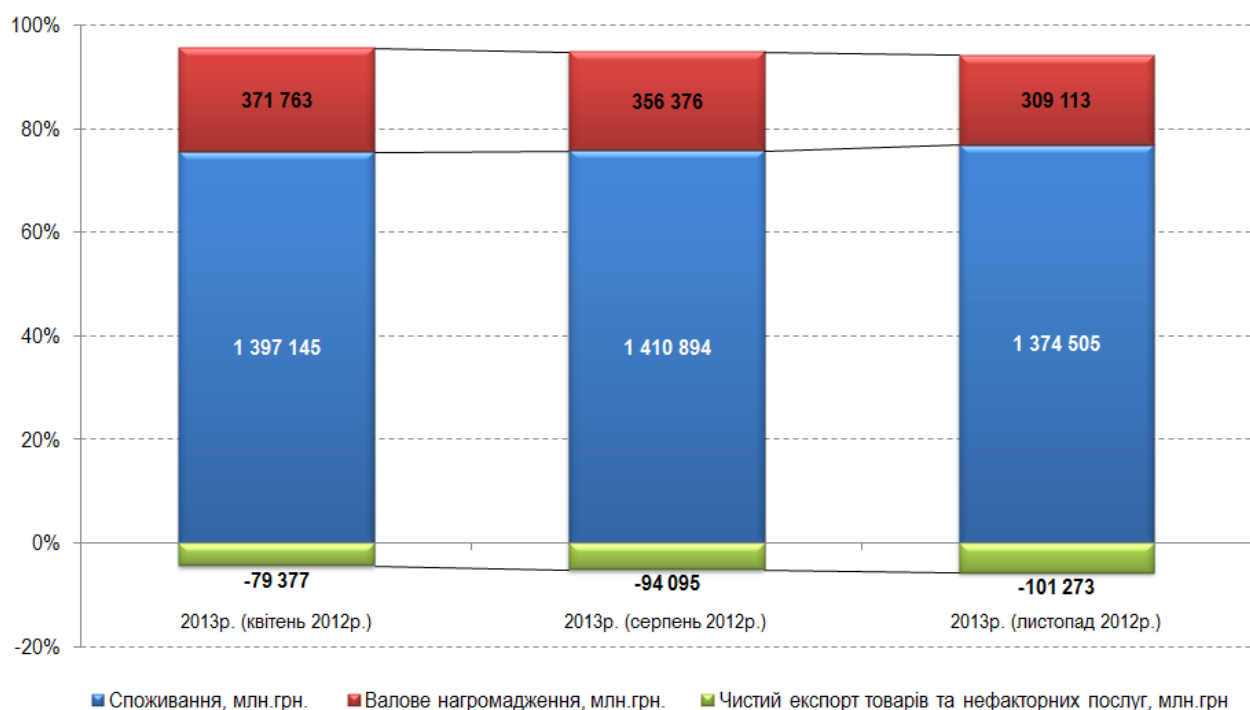

Рис. 3. Консенсус – прогноз основних складових ВВП за категоріями кінцевого використання на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

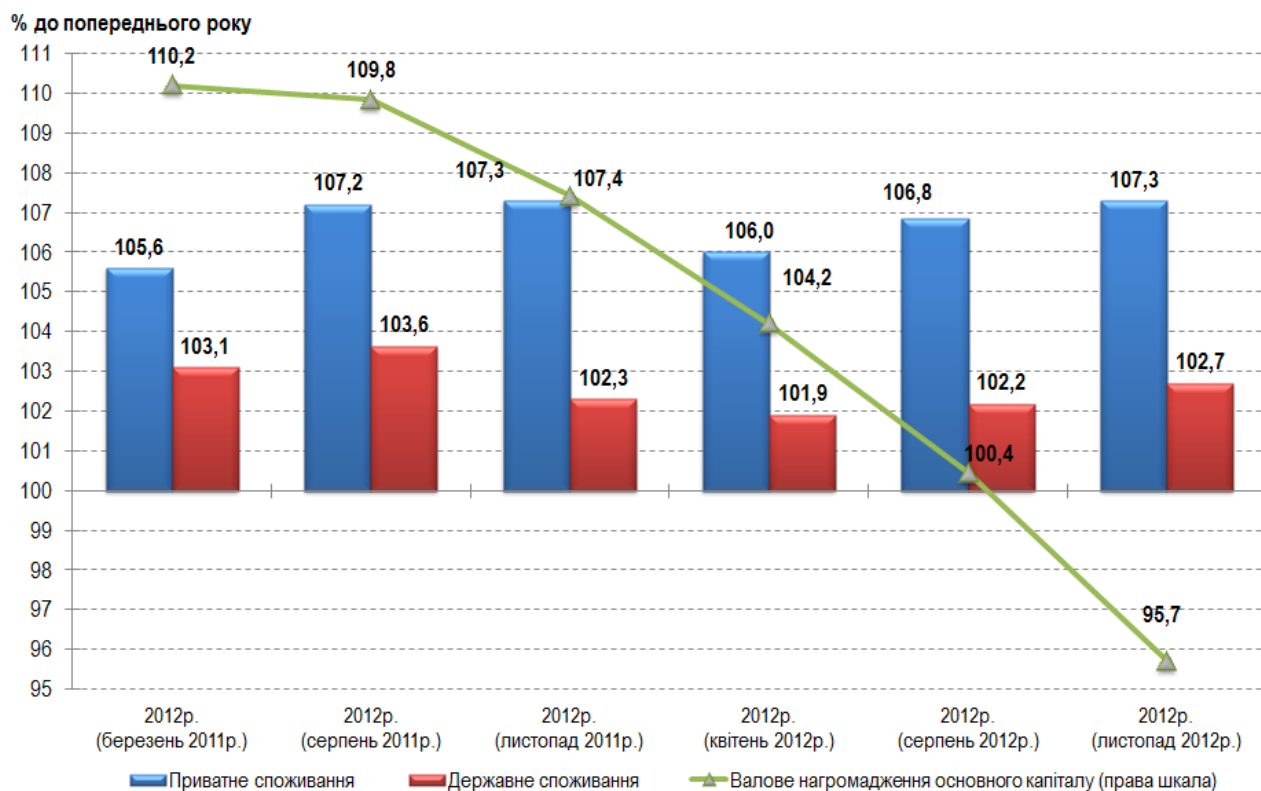
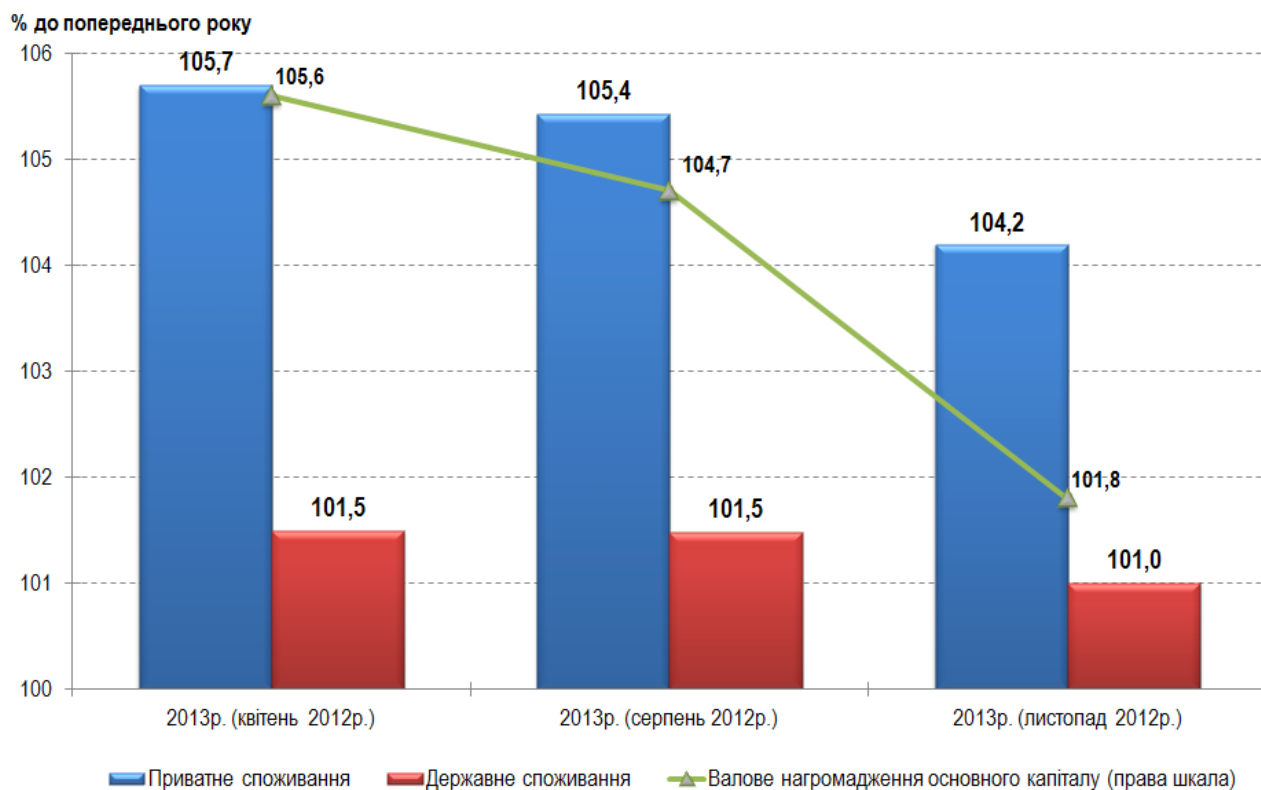

Рис. 4. Консенсус – прогноз приватного та державного споживання, валового нагромадження основного капіталу на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

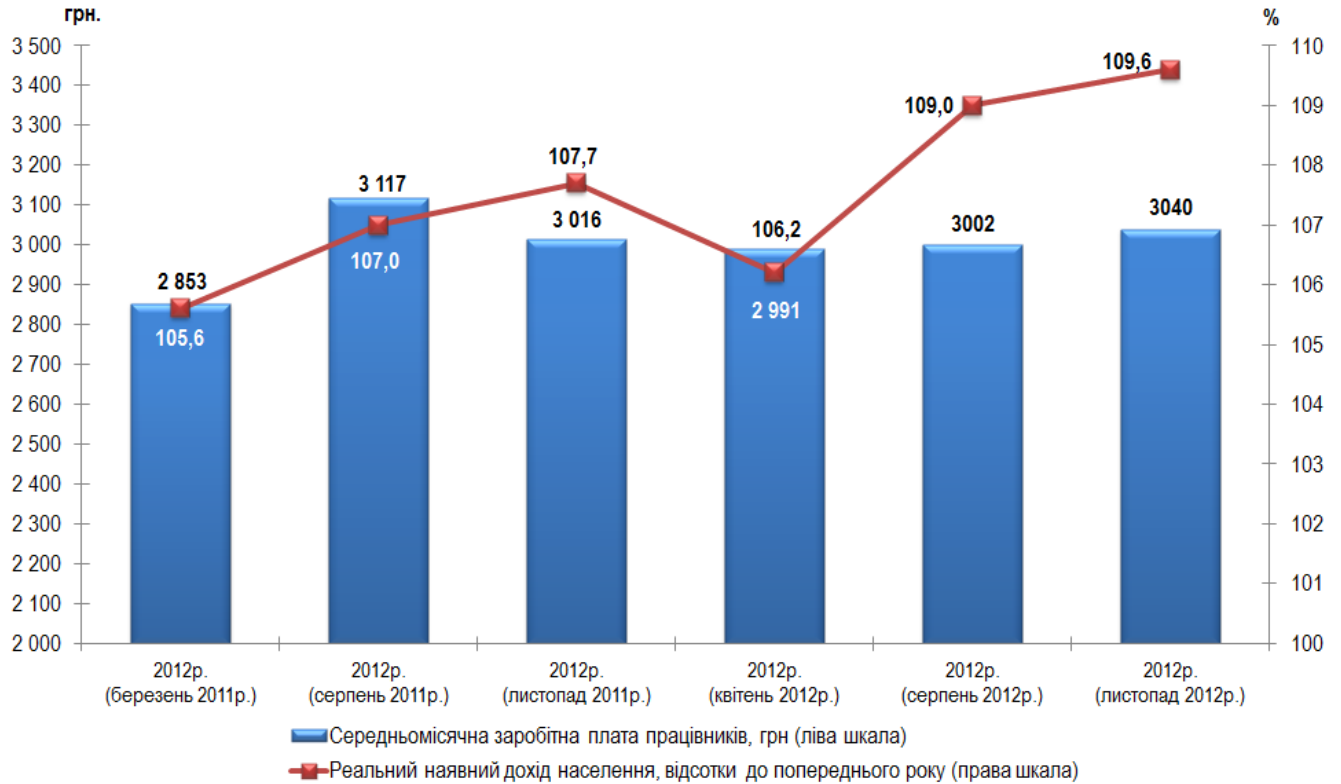
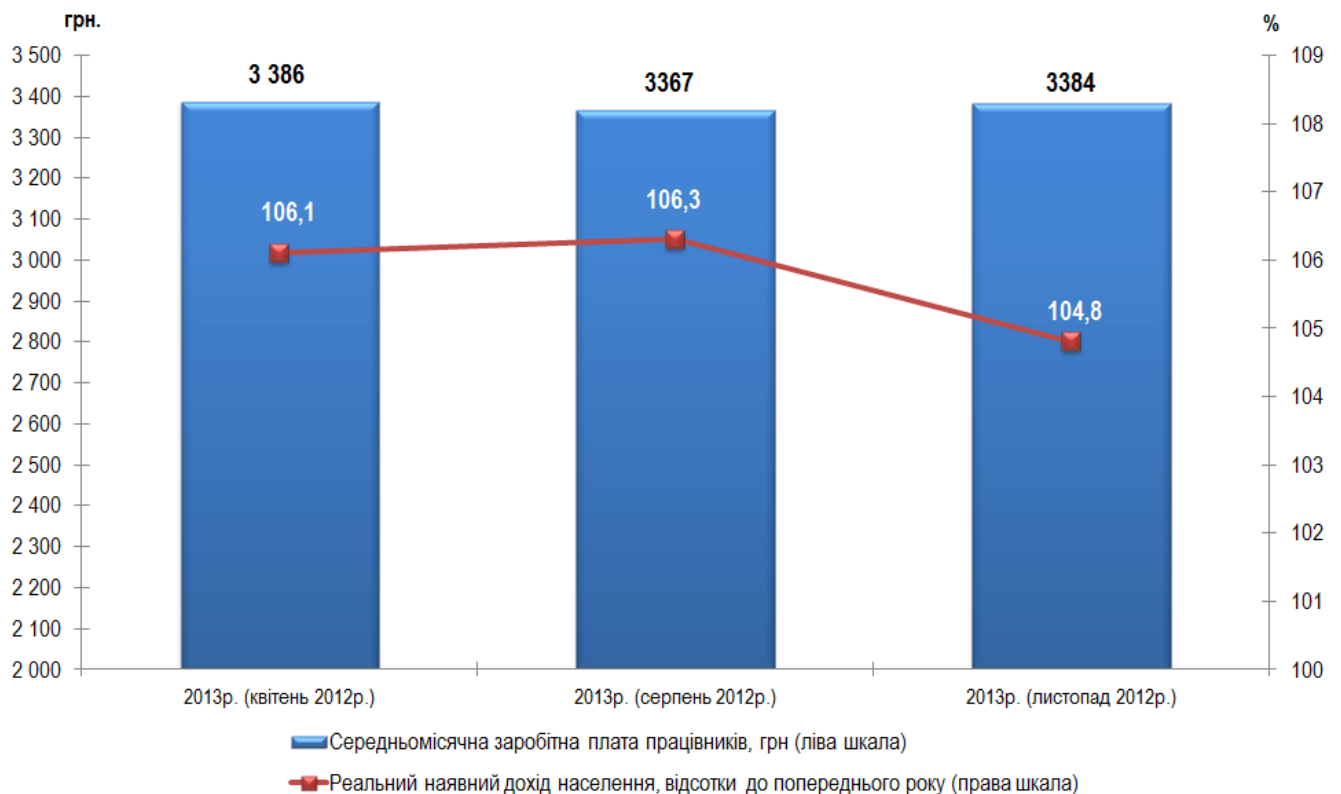

Рис. 5. Консенсус – прогноз середньої заробітної плати та реального наявного доходу населення на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

% до попереднього року

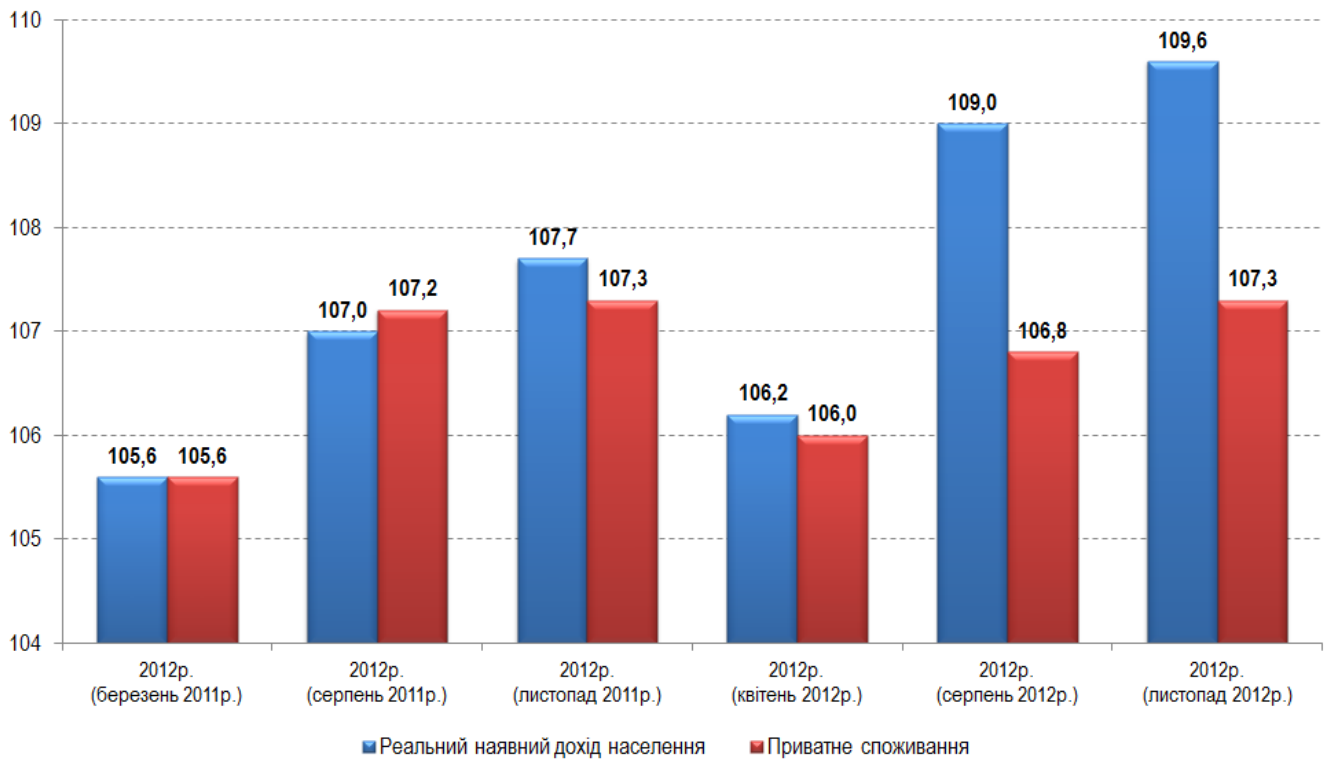
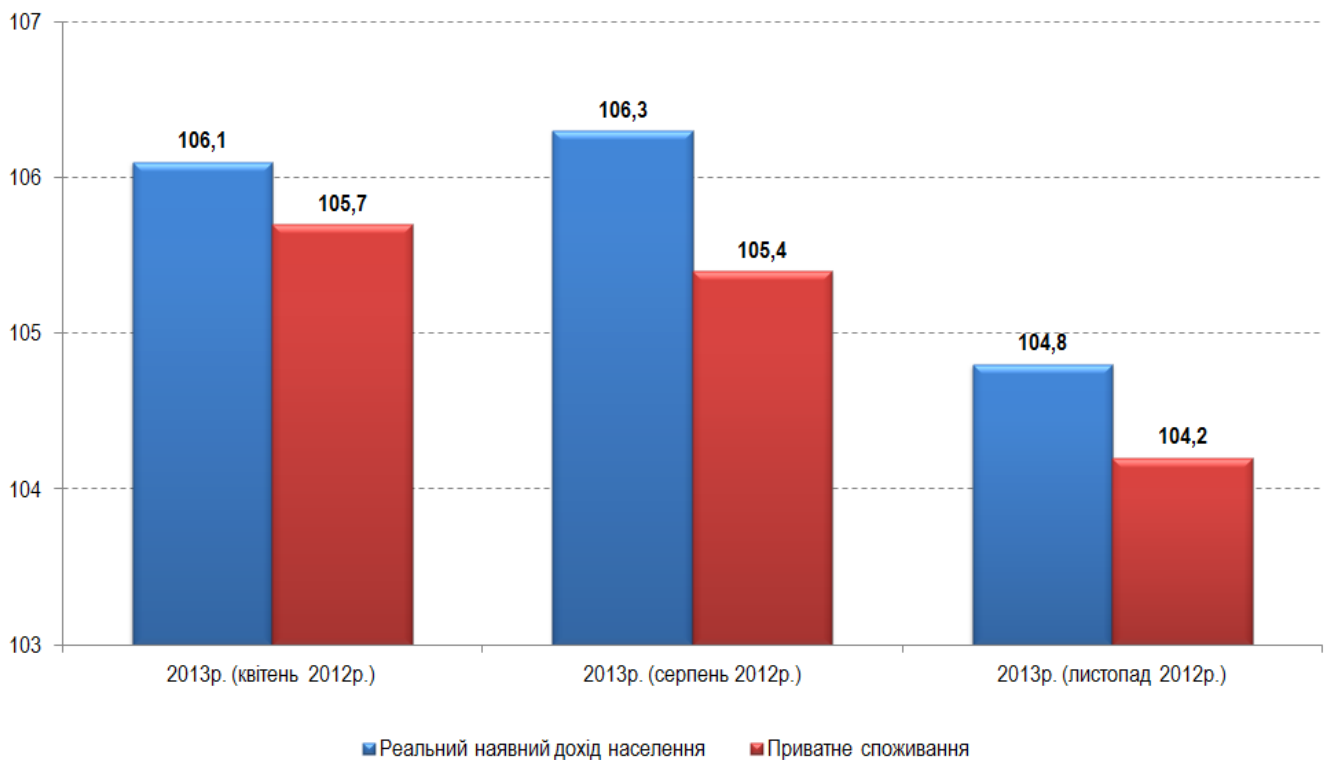

Рис. 6 Консенсус – прогноз реального наявного доходу населення та приватного споживання на 2012-2013 роки

2013 рік

% до попереднього року

2012 рік

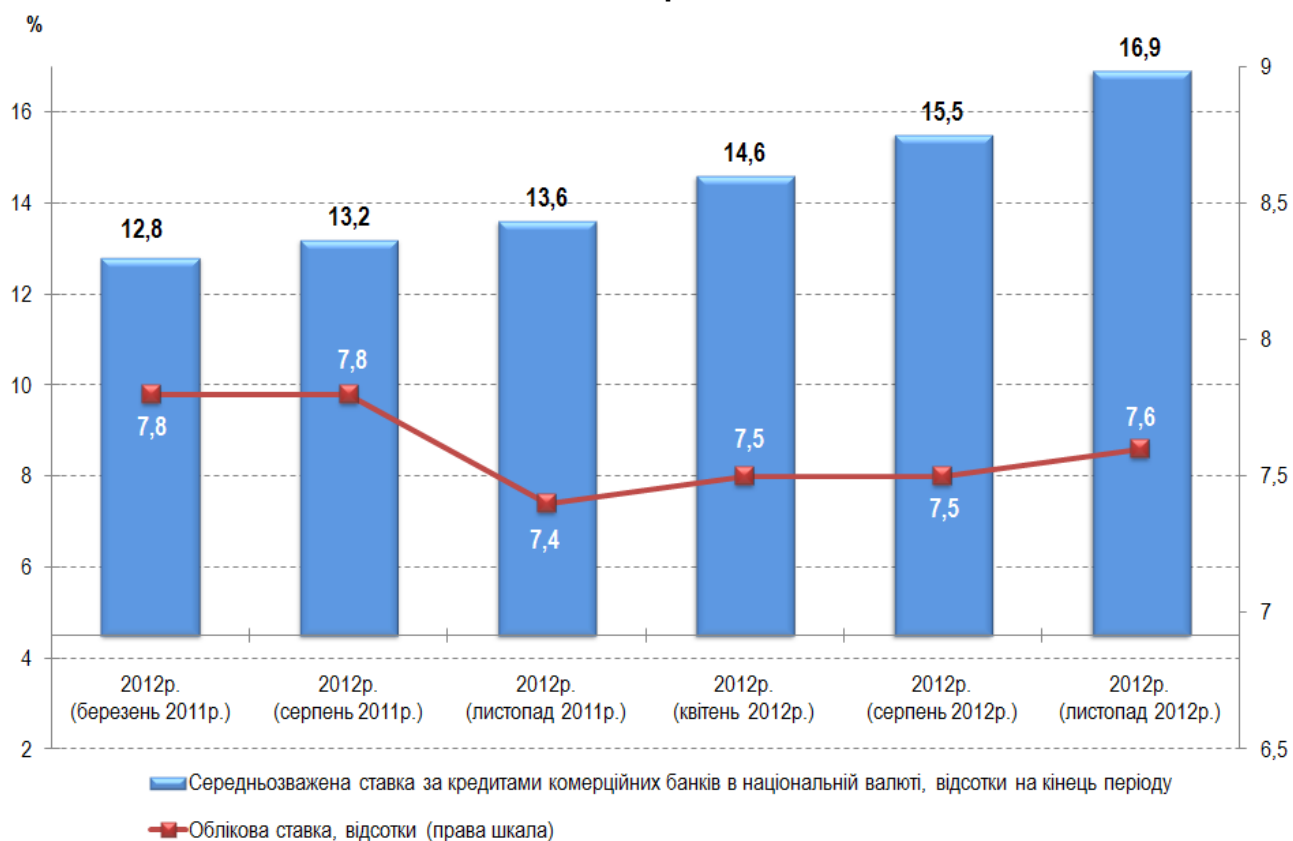
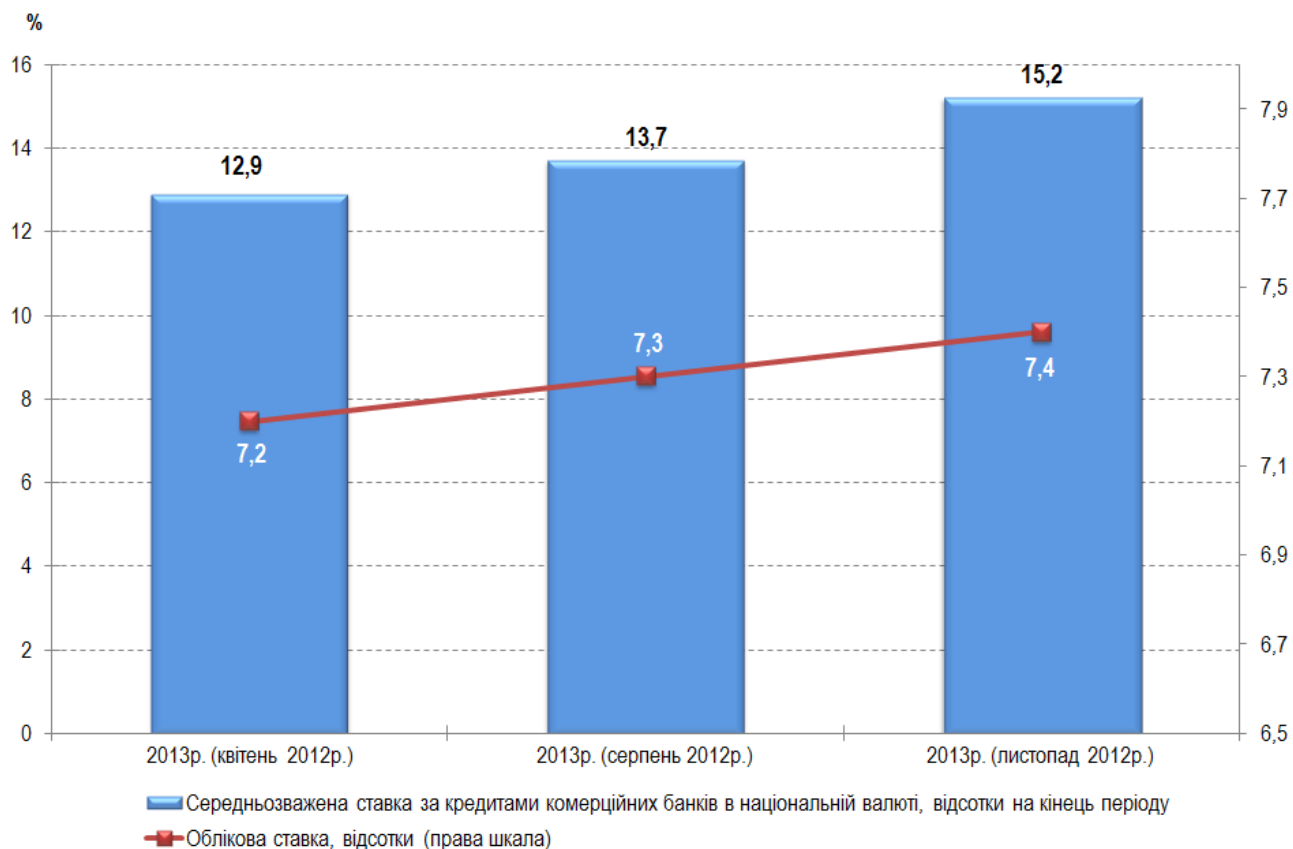

Рис. 7. Консенсус – прогноз показників банківської сфери на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

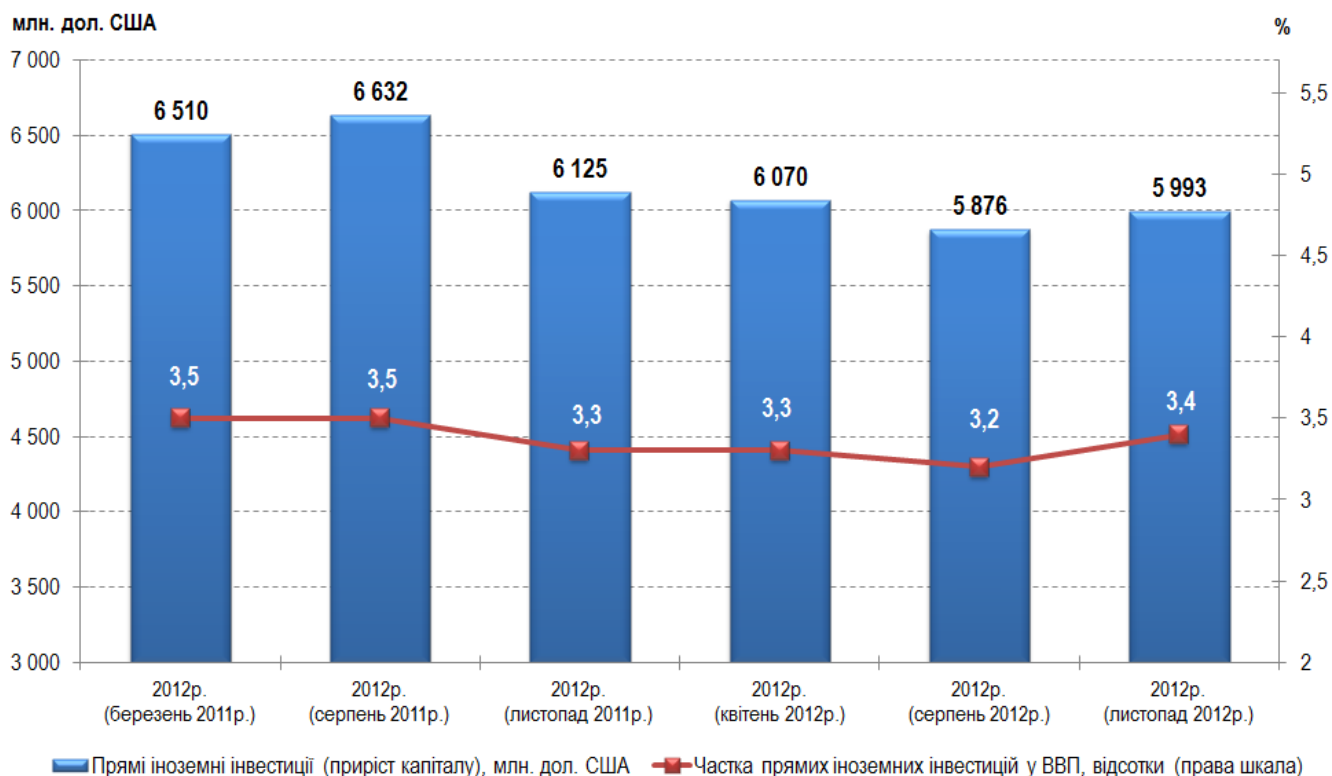
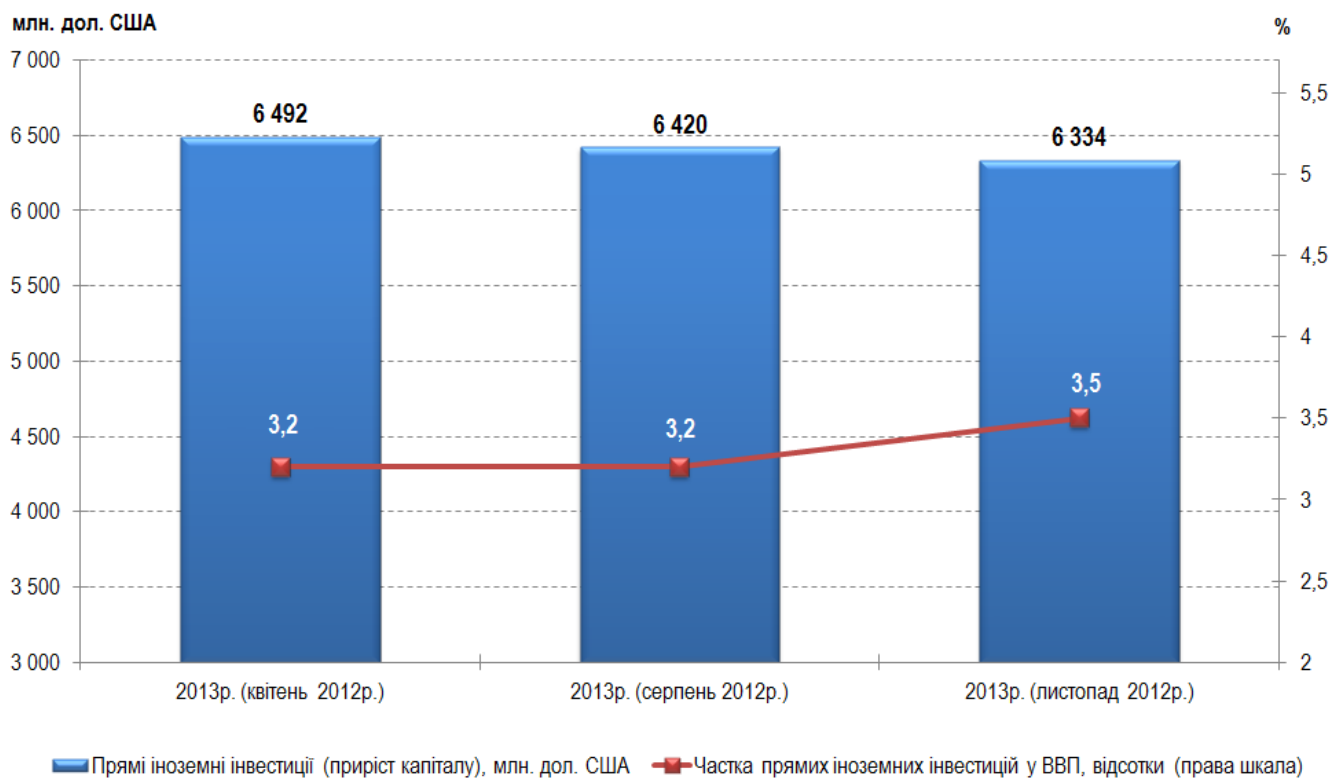

Рис. 8. Консенсус – прогноз обсягів чистого притоку прямих іноземних інвестицій на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

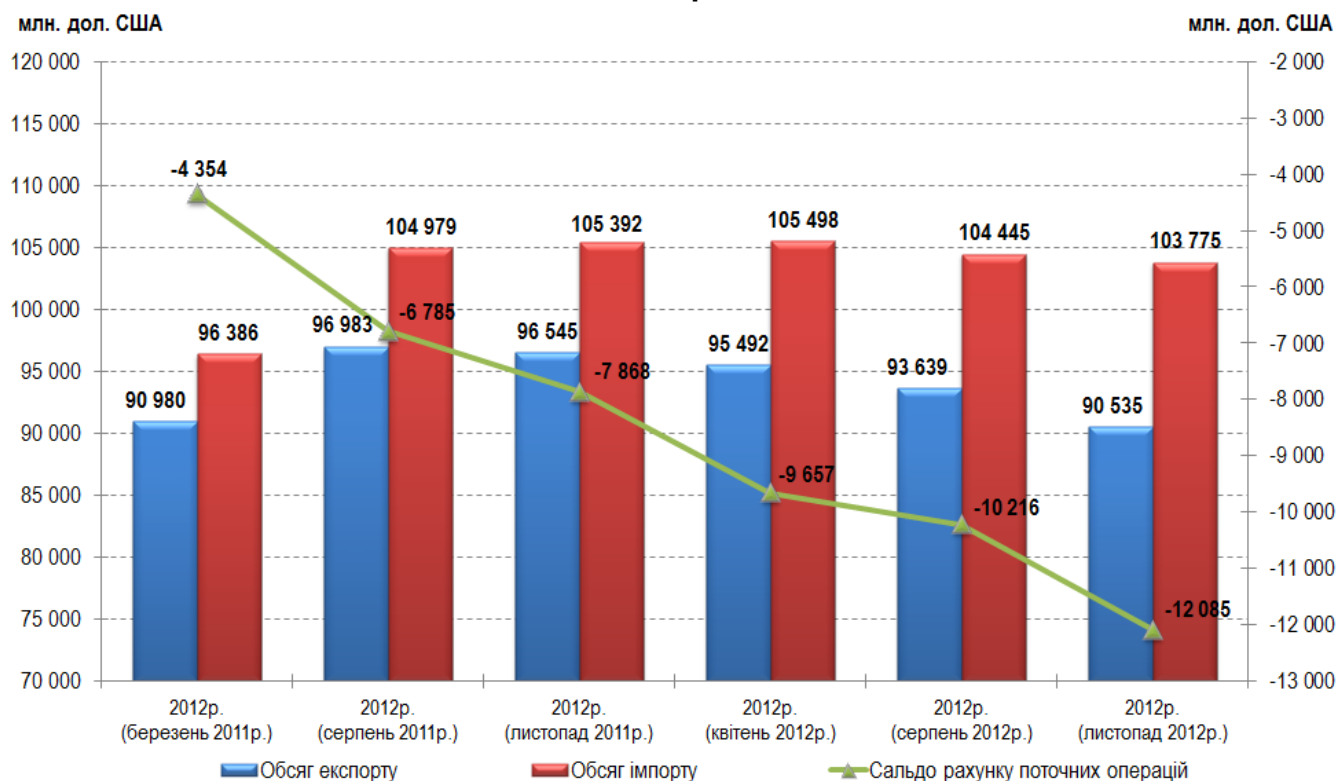
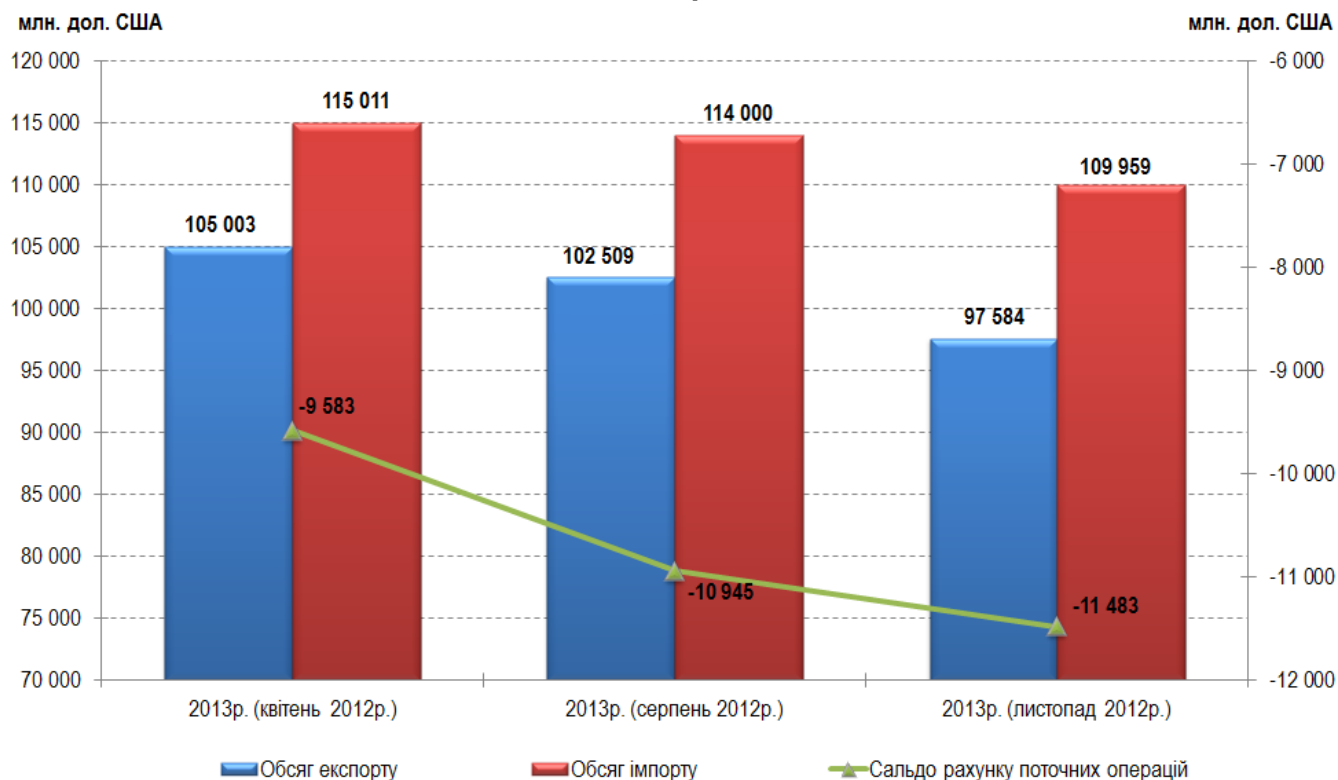

Рис. 9. Консенсус – прогноз обсягів експорту, імпорту товарів та послуг та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

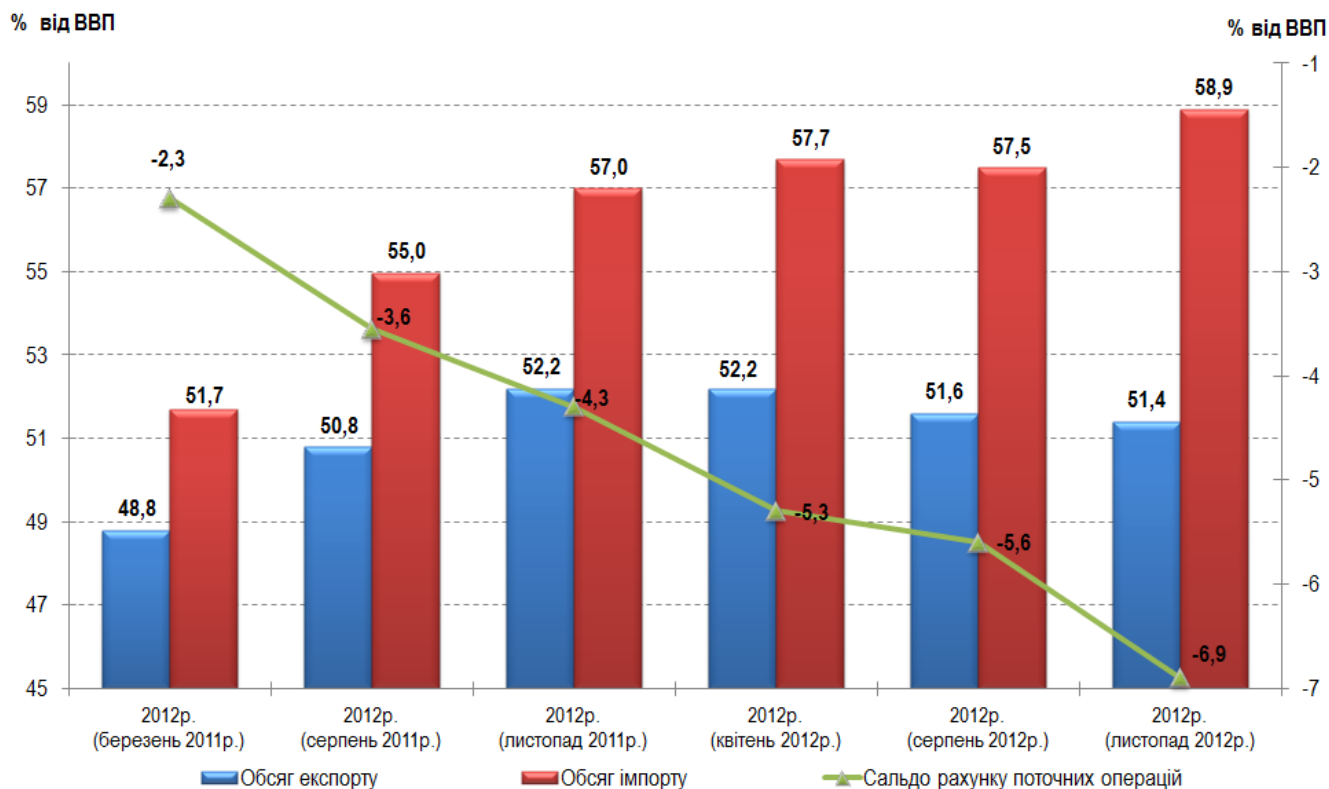
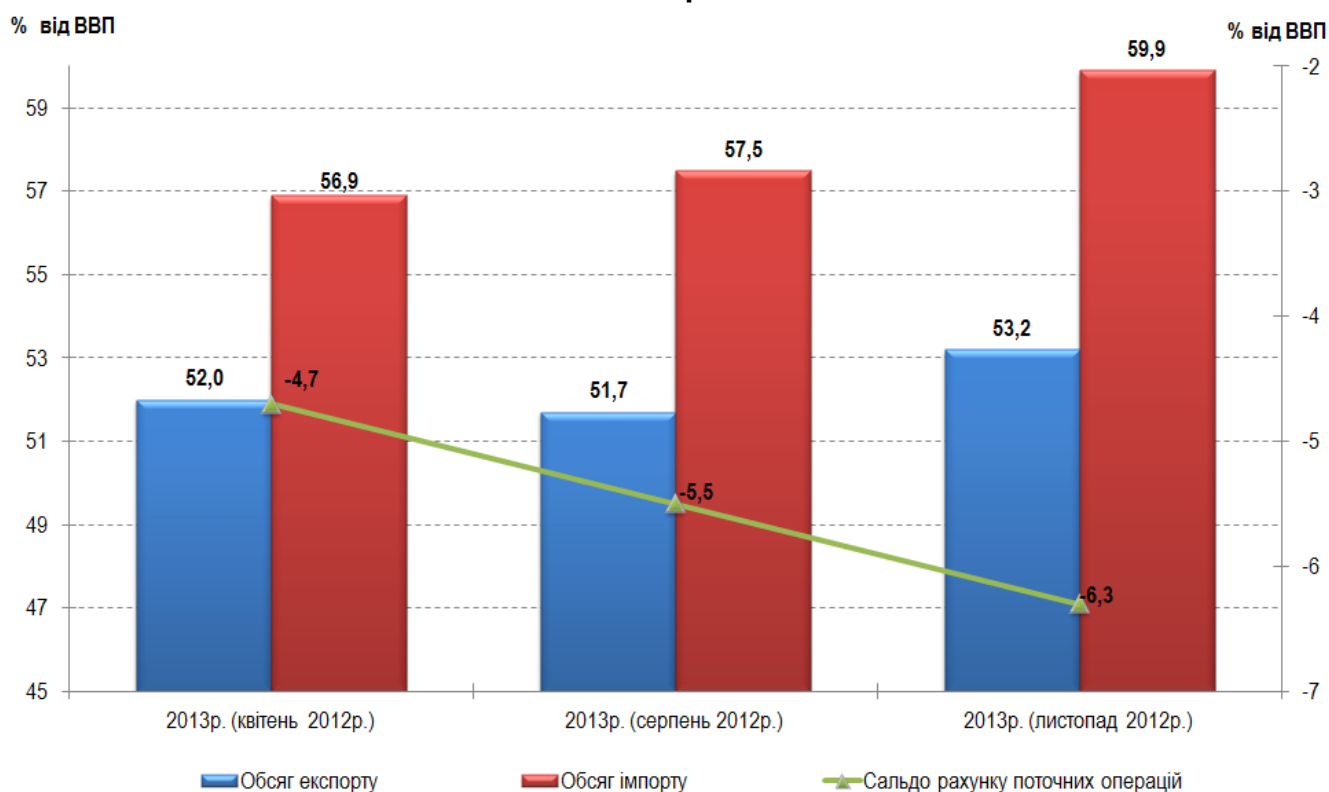

Рис. 10. Консенсус – прогноз експорту, імпорту товарів та послуг в структурі ВВП та усередненого значення від’ємного сальдо рахунку поточних операцій як частки у ВВП на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

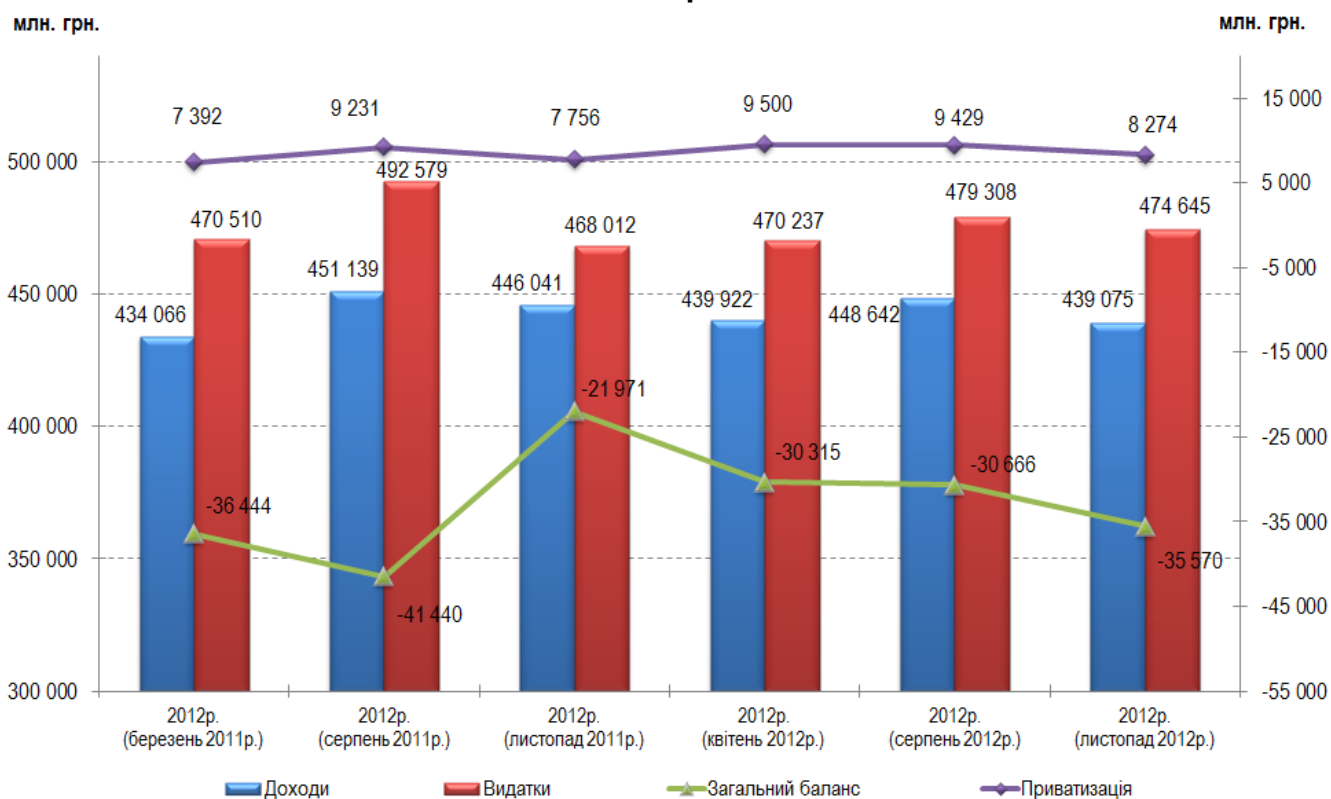
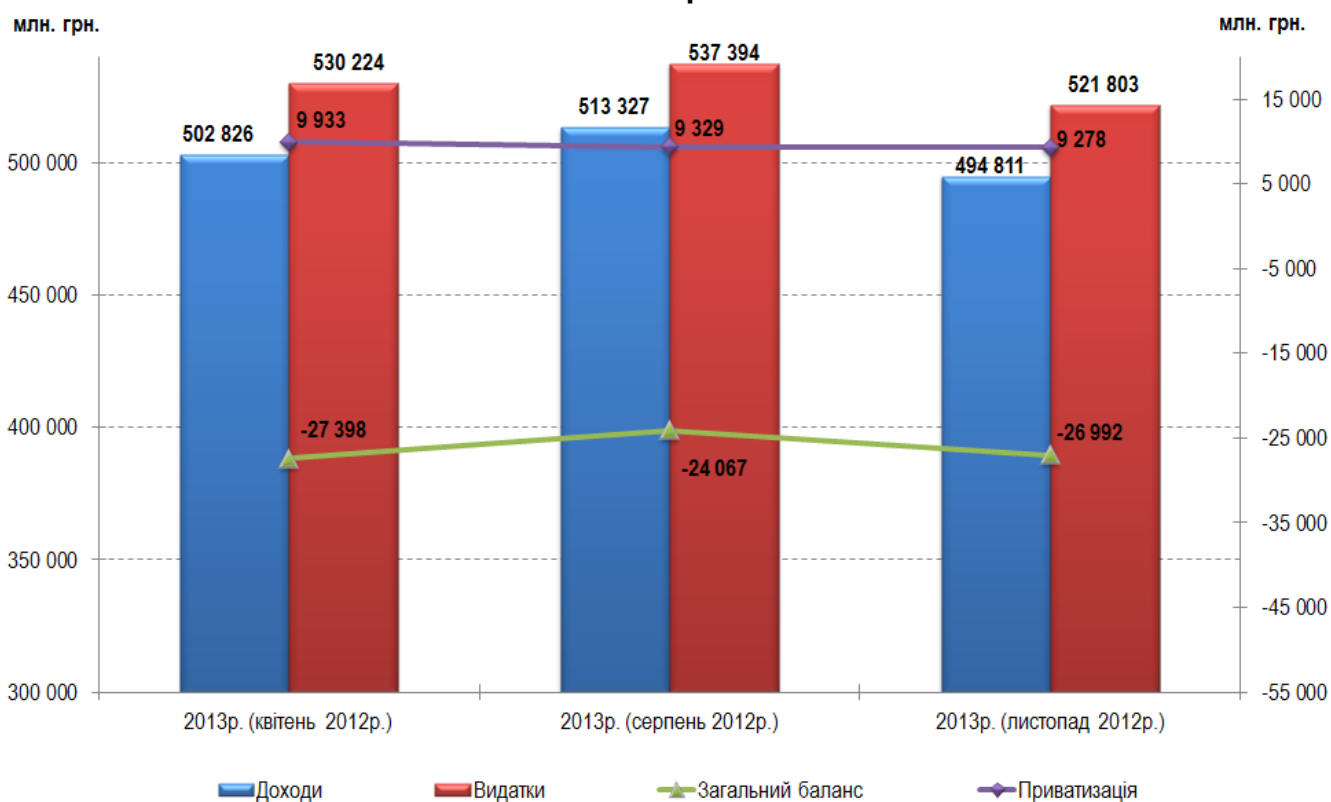

Рис. 11. Консенсус – прогноз бюджетних показників на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

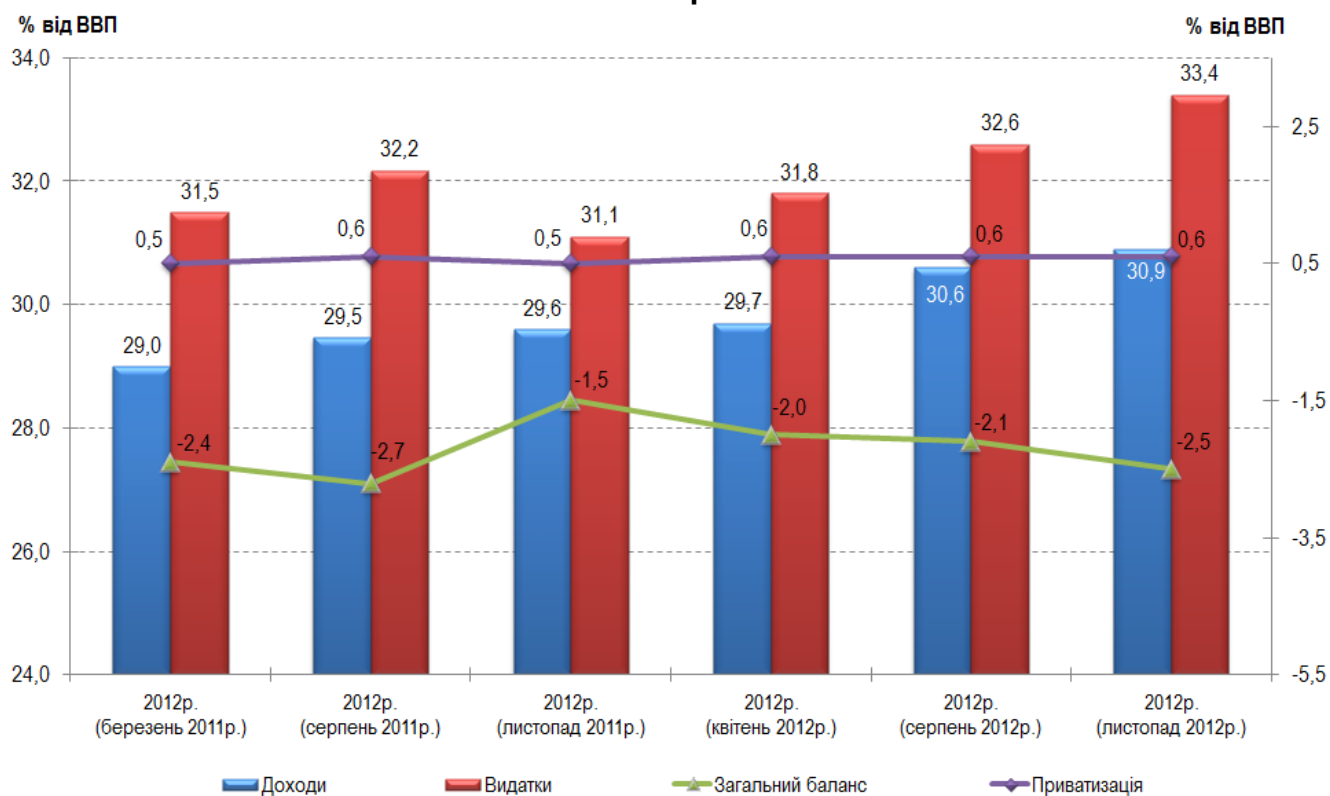
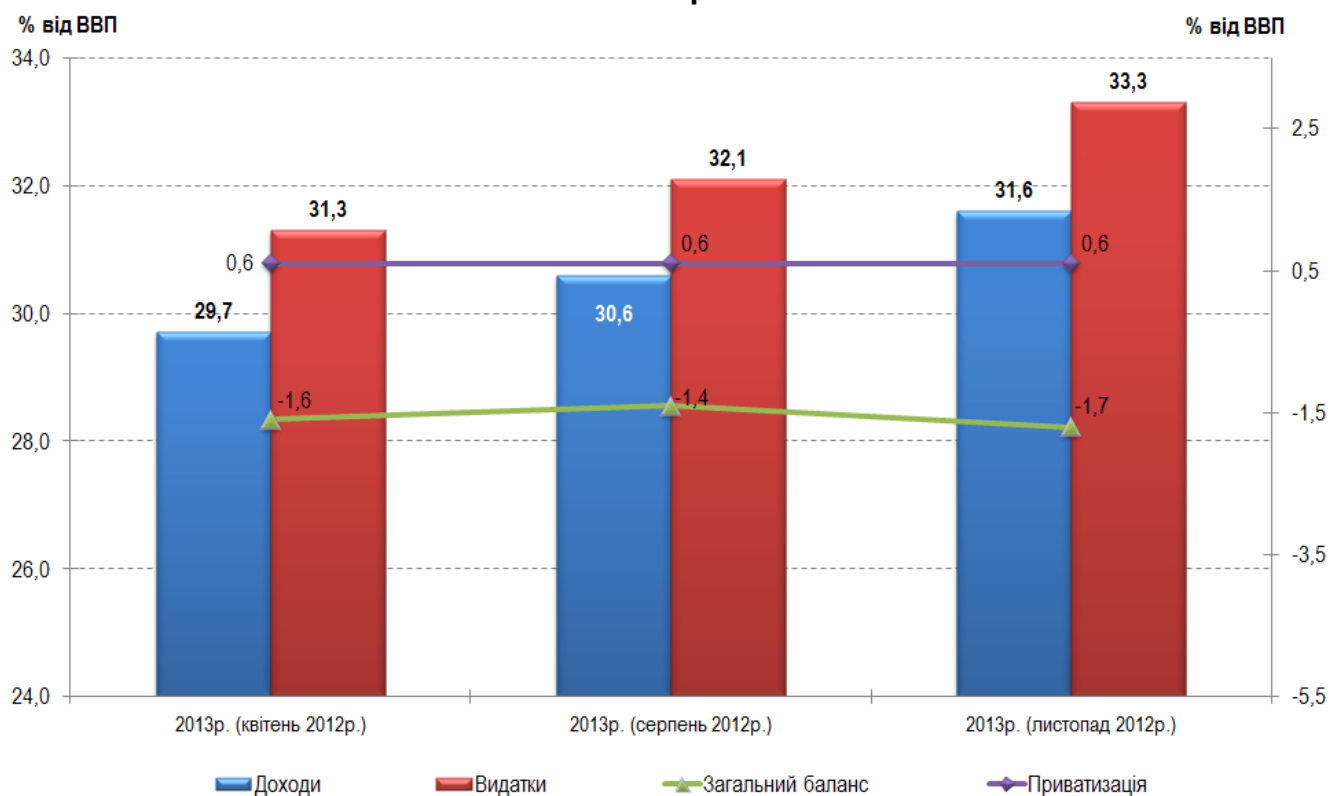

Рис. 12. Консенсус – прогноз бюджетних показників як частки ВВП на 2012-2013 роки

2013 рік

2012 рік

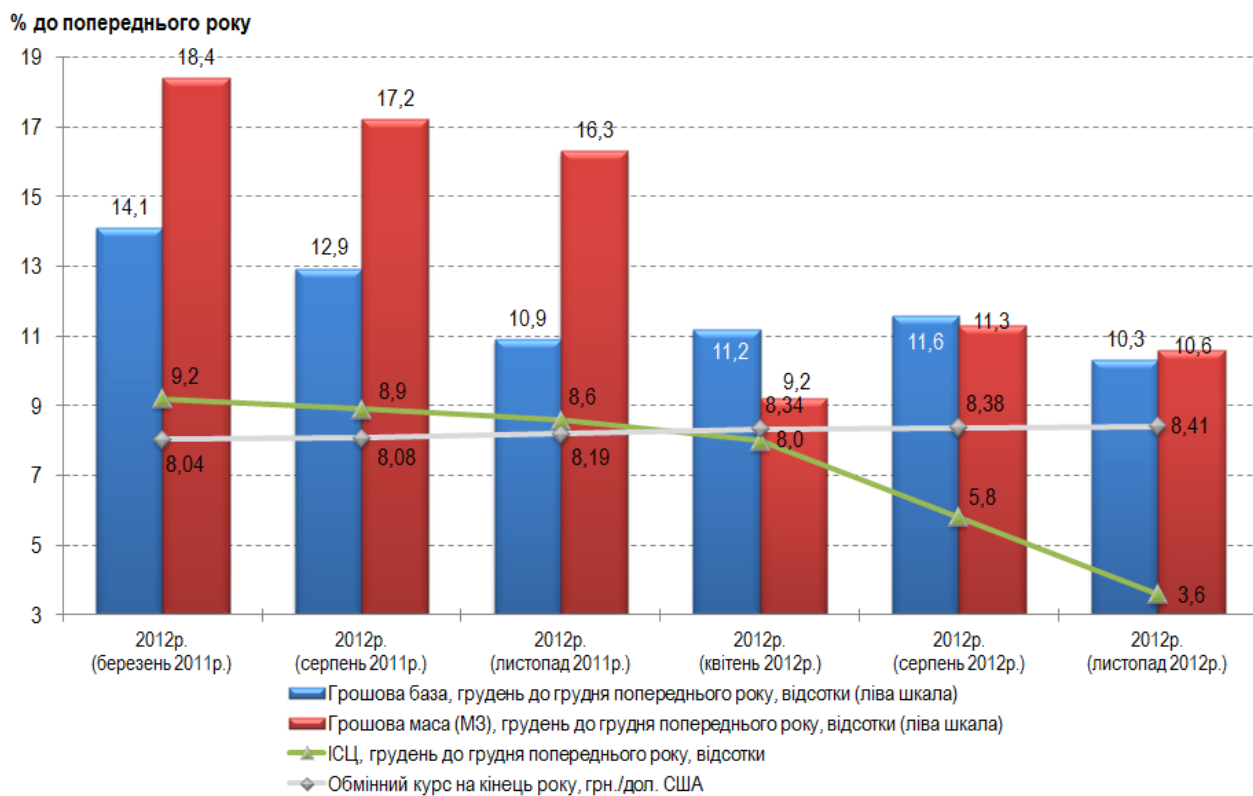
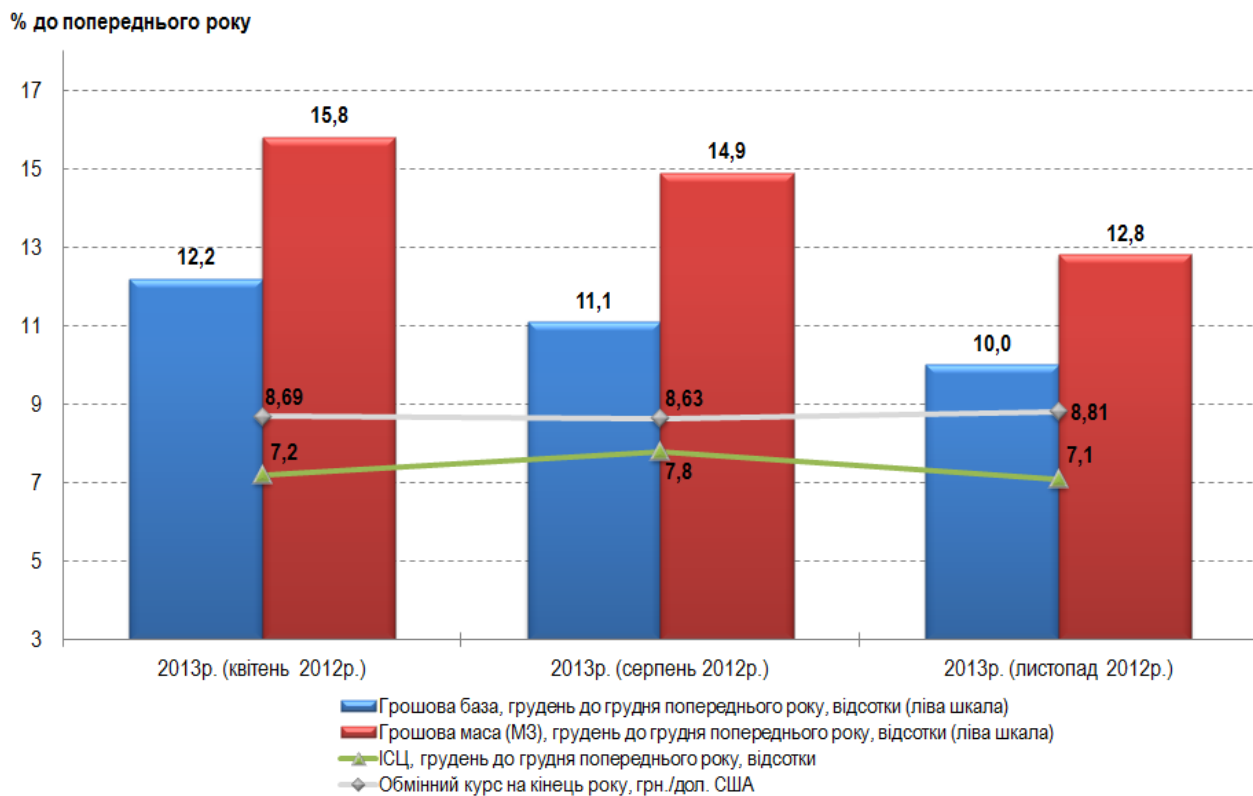

Рис. 13. Консенсус – прогноз показників грошово-кредитного ринку на 2012-2013 роки

2013 рік

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2014-2015 РОКИ (УСЕРЕДНЕНИЙ)

Прогноз основних макропоказників на 2014-2015 роки представлено втретє (табл. 13).

Збереження у Європі значних фінансових проблем та відновлення рецесійних тенденцій в окремих країнах Євросоюзу зменшує варіацію прогнозів на середньостроковий період та формує консервативні оцінки щодо зростання економіки України в середньому у 2014-2015 роках (коливання від 3% до 5%, консенсусне значення – 3,9%). В основному передбачається, що головним важелем економічного зростання буде розширення інвестиційного попиту: усереднене значення реального приросту інвестицій 5% з варіацією показника від 2% до 9,3%, що перевищує усереднений показник реального приросту приватного споживання – 4,6% з варіацією від 3,3% до 5%. Одним із чинників формування варіації прогнозних показників експертів щодо приросту інвестицій є посилення зовнішніх ризиків щодо згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період (усереднене значення притоку прямих іноземних інвестицій становить 7,8 млрд. дол. США з варіацією від 6 млрд. дол. США до 9,1 млрд. дол. США.) та збереження високих внутрішніх ризиків щодо низької кредитної активності комерційних банків. В той же час, за прогнозами фахівців досить стримано зростатимуть витрати загальнодержавного управління (консенсусна оцінка реального приросту державного споживання становить 2,1% з варіацією від 2% до 2,3%). Тобто, зважаючи на отриманий досвід та наслідки функціонування української економіки в умовах динамічного розширення внутрішнього споживчого попиту, на думку аналітиків, у середньостроковій перспективі як держава, так і суб'єкти економічної діяльності більшу увагу приділятимуть оновленню основних фондів, модернізації виробництва, підвищенню науково-технологічного потенціалу та зміцненню конкурентоспроможності.

Щодо цінової ситуації, то в основному експерти прогнозують утримання відносно низьких темпів інфляції у середньостроковій перспективі: усереднені прогнозні показники індексу споживчих цін та індексу цін виробників (середні за рік) становлять 106,2% (варіація показника від 105,1% до 107,2%) та 107,4% (варіація значення від 105,4% до 110%) відповідно.

Не спостерігається консенсусу у середньострокових прогнозних оцінках розвитку зовнішньої торгівлі. Так, оцінки сальдо рахунку поточних операцій варіюють від “мінус” 3,4% до “мінус” 7,8% від ВВП. Усереднене значення приросту обсягів експорту товарів та послуг становить 11,2% (варіація від 7,6% до 17,4%), імпорту – 9,3% (варіація від 6,7% до 15%).

Відповідно, досить різними є погляди щодо валютно-курсних параметрів. Прогнози середньорічного обмінного курсу гривні до долара США за період 2014 – 2015 роки коливаються в межах від 8,5 до 8,8 грн./дол. США (усереднене значення – 8,6 грн./дол. США).

У бюджетній сфері прогнозисти вважають, що у середньостроковому періоді видатки бюджету перевищуватимуть доходи (усереднене значення дефіциту бюджету складе 1,2% від ВВП за 2014-2015 роки з максимальним значенням - “мінус” 1,4% від ВВП).

Ризики на 2012-2013 роки

Пропонуємо до Вашої уваги консенсус-оцінку ризиків на 2012-2013 роки.

Експерти оцінювали ризики за двома критеріями: вірогідність реалізації конкретного ризику та вплив ризику на економіку України.

Оцінка реалізації ризиків та їх впливу на економіку України проводилася за наступною шкалою.

Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
значна ймовірність (50-60%) прояву ризику – 4;	значний вплив – 4;
середня ймовірність (30-49%) прояву ризику – 3;	помірний вплив – 3;
помірна ймовірність (10-29%) прояву ризику – 2;	слабкий вплив – 2;
мала ймовірність (менше 10%) прояву ризику – 1;	незначний вплив – 1;
ризик не є вірогідним – 0.	немає впливу – 0.

На основі наданих матеріалів було розраховано інтегральну оцінку ризиків як добуток оцінок вірогідності реалізації явища та впливу явища на економіку України, зважений на кількість респондентів.

Ризики на 2012 рік оцінювались вшосте, а на 2013 рік – втретє. Максимальна консенсус-оцінка зовнішніх та внутрішніх ризиків має інтегральну оцінку 16.

Лідуючі позиції в 2012 році зайняли саме зовнішні ризики: «посилення боргової кризи в Єврозоні» (інтегральна оцінка 11), «неотримання запланованого фінансування від МВФ», «погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках» (інтегральна оцінка 10), «дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу», «згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період» (інтегральна оцінка 9).

Водночас, зважаючи на значну залежність української економіки від зовнішніх факторів та їх вплив на формування стану внутрішнього ринку, а також передвиборчий рік, зросли експертні оцінки внутрішніх ризиків.

Найвищу інтегральну оцінку (13) серед внутрішніх ризиків 2012 року має «збереження низької кредитної активності комерційних банків». Досить високе місце посідають ризики, які зв'язані зі «значним зростанням дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України», «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку» (інтегральна оцінка 12), «зволікання з підвищенням тарифів на природний газ та комунальні послуги» (інтегральна оцінка 11). Також високу інтегральну оцінку мають ризики: «зайняття інвесторами вичікувальної позиції в період передвиборчої кампанії», «масовий відтік капіталу з країни, викликаний порушенням стабільності на зовнішніх фінансових та сировинних ринках», «зниження обсягів врожаю у сільському господарстві в результаті впливу несприятливих погодних умов кінця 2011-2012 рр.» (інтегральна оцінка 9), що, однак, дещо нижче інтегральної оцінки даних ризиків станом на серпень 2012 року (інтегральні оцінки 11, 10 та 11 відповідно).

Серед зовнішніх ризиків на 2013 рік, як і на 2012 рік, високу інтегральну оцінку мають ризики «посилення боргової кризи в Єврозоні» (оцінка 11 на 2012 рік та 10 на 2013 рік) та «погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках» (10). Водночас експертна оцінка ризиків «неотримання запланованого фінансування від МВФ» та «згортання іноземними компаніями інвестиційних проектів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період» зменшилась порівняно з оцінкою на 2012 рік – 8 проти 10 та 8 проти 9 відповідно. Поряд з цим на 2013 рік збільшена інтегральна оцінка ризику «дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу» з 9 у 2012 році до 10 (у серпневому випуску інтегральна оцінка цього ризику навпаки

зменшувалась).

Серед внутрішніх ризиків на 2013 рік найбільшу інтегральну оцінку має ризик «значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України» та «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку» (інтегральна оцінка 13). Також прогнозисти високо оцінюють (оцінка 11) ризики «збереження низької кредитної активності комерційних банків», «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі» та «суттєвого підвищення тарифів на природний газ для населення».

Збільшилась і інтегральна оцінка ризику «нارощування негативних інфляційних очікувань населення» до 9 порівняно з 7 на 2012 рік та 8 у серпні 2012 року (на 2013 рік).

Тобто за оціненими внутрішніми ризиками на 2013 рік, найбільш вірогідними і впливовими залишаються ризики, у сфері тарифної політики, банківському та бюджетному секторах.

Таблиця 5

Інтегральна оцінка зовнішніх ризиків на 2012-2013 роки у листопаді 2012 року

Зовнішні ризики	2012			2013		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	10	3	3	8	2	3
Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках	10	3	3	10	3	3
Посилення боргової кризи в Єврозоні	11	3	3	10	3	3
Посилення військового конфлікту на Близькому Сході	7	2	3	8	3	3
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	9	3	3	10	3	3
Збереження тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	6	2	3	8	2	3
Повільне зростання економіки США	8	3	2	8	3	3
Девальвація євро та зниження попиту у ЄС	6	2	3	7	2	3
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	9	3	3	8	3	3
Вірогідність виходу країн з Єврозони	2	1	2	4	2	3

Таблиця 6

Інтегральна оцінка внутрішніх ризиків на 2012-2013 роки у листопаді 2012 року

Внутрішні ризики	2012			2013		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	13	4	3	11	3	3
Прийняття економічно необґрунтованих рішень щодо різкого підвищення соціальних	8	3	3	3	1	2

Внутрішні ризики	2012			2013		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
виплат у період передвиборчої кампанії						
Зайняття інвесторами вичікувальної позиції в період передвиборчої кампанії	9	3	3	5	2	3
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	12	3	3	13	3	3
Масовий відтік капіталу з країни, викликаний порушенням стабільності на зовнішніх фінансових та сировинних ринках	9	3	3	9	3	3
Зволікання з підвищенням тарифів на природний газ та комунальні послуги	11	4	3	6	2	3
Зниження обсягів врожаю у сільському господарстві в результаті впливу несприятливих погодних умов кінця 2011-2012 рр.	9	3	3	8	3	3
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	12	4	3	13	4	3
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	5	2	3	10	3	3
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	5	2	3	9	3	3
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	6	2	3	7	2	3
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі	7	2	3	9	3	3
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	7	3	3	9	3	3
Накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	8	3	3	9	3	3
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	5	2	3	11	3	3
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	8	2	3	8	2	3
Непроведення приватизації крупних об'єктів	6	2	2	6	2	3
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	5	2	2	7	3	3
Зростання заборгованості по заробітній платі	5	2	2	5	2	2
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	7	3	3	8	3	3
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	2	1	2	2	1	2

Таблиця 7

Ризики у березні 2011 року – листопаді 2012 року	Інтегральна оцінка ризиків					
	на 2012 рік станом на:					
	Березень 2011	Серпень 2011	Листопад 2011	Квітень 2012	Серпень 2012	Листопад 2012
Зовнішні ризики						
Посилення боргової кризи в Єврозоні	x	x	10	11	11	11
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	7	6	8	12	10	10
Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках	7	8	12	11	11	10
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	9	9	11	11	12	9
Згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	7	6	9	7	10	9
Повільне зростання економіки США	x	x	8	7	8	8
Посилення військового конфлікту на Близькому Сході	x	x	x	11	8	7
Збереження тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	9	8	7	9	7	6
Девальвація євро та зниження попиту у ЄС	5	5	9	7	9	6
Вірогідність виходу країн з Єврозони	x	x	x	x	5	2
Внутрішні ризики						
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	9	6	9	12	13	13
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	10	7	11	8	11	12
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	8	6	10	10	9	12
Зволікання з підвищенням тарифів на природний газ та комунальні послуги	5	6	7	10	10	11
Зайняття інвесторами вибіркової позиції в період передвиборчої кампанії	x	x	x	11	11	9
Зниження обсягів врожаю у сільському господарстві в результаті впливу несприятливих погодних умов кінця 2011-2012 рр.	x	x	x	10	11	9
Масовий відтік капіталу з країни, викликаний порушенням стабільності на зовнішніх фінансових та сировинних ринках	x	x	9	10	10	9
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	6	5	7	5	8	8
Прийняття економічно необґрунтованих рішень щодо різкого підвищення соціальних виплат у період передвиборчої кампанії	9	8	10	11	9	8
Накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	6	4	7	6	6	8
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі	7	5	8	7	10	7
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	9	6	8	6	6	7
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	6	4	5	4	5	7
Непроведення приватизації крупних об'єктів	4	3	5	5	4	6
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	8	5	7	7	8	6
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	9	7	10	7	6	5
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	9	7	9	7	5	5
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	9	7	9	5	5	5
Зростання заборгованості по заробітній платі	5	4	6	4	4	5
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	6	6	8	4	4	5
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	4	3	2	2	1	2

Таблиця 8

Ризики у квітні 2012 року – листопаді 2012 року	Інтегральна оцінка ризиків		
	на 2013 рік станом на:		
	Квітень 2012	Серпень 2012	Листопад 2012
Зовнішні ризики			
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	9	11	10
Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках	9	10	10
Посилення боргової кризи в Єврозоні	9	8	10
Збереження тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	8	9	8
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	x	8	8
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	7	8	8
Посилення військового конфлікту на Близькому Сході	9	8	8
Повільне зростання економіки США	6	8	8
Девальвація євро та зниження попиту у ЄС	7	8	7
Вірогідність виходу країн з Єврозони	x	6	4
Внутрішні ризики			
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	12	11	13
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	8	9	13
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	11	10	11
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	11	10	11
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	10	9	10
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі	7	10	9
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	7	8	9
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	8	9	9
Масовий відтік капіталу з країни, викликаний порушенням стабільності на зовнішніх фінансових та сировинних ринках	9	8	9
Накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	6	6	9
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	6	8	8
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	5	6	8
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	5	7	7
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	7	7	7
Зволікання з підвищенням тарифів на природний газ та комунальні послуги	4	5	6
Непроведення приватизації крупних об'єктів	5	4	6
Зростання заборгованості по заробітній платі	5	6	5
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	1	2	2

**Консенсус-прогноз на 2012-2013 роки
(станом на листопад 2012 року)**

Показник	2012	2013	2012		2013	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Реальний сектор	млн. грн.					
Номінальний ВВП	1 422 682	1 567 777	1 347 300	1 464 638	1 365 500	1 661 888
Споживання	1 232 248	1 374 505	1 116 086	1 279 791	1 229 009	1 451 052
приватне	970 506	1 085 086	930 200	1 010 062	1 029 686	1 158 271
державне	263 741	295 199	183 068	286 833	199 323	318 412
Валове нагромадження	276 889	309 113	95 409	357 160	94 482	396 991
Валове нагромадження основного капіталу	279 323	308 681	253 039	310 183	251 145	352 461
приватного	244 487	207 949	213 642	281 212	41 636	319 541
державного	38 919	42 210	28 971	46 500	32 920	48 600
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-101 689	-101 273	-134 800	-82 209	-140 335	-58 300
Валові національні заощадження	222 518	237 144	164 703	377 836	115 538	404 419
	індекс, рік до року					
Реальний ВВП	101,0	102,9	100,4	102,6	101,3	103,7
Споживання	106,6	103,5	102,9	109,0	100,2	105,6
приватне	107,3	104,2	102,7	111,4	100,5	108,0
державне	102,7	101,0	100,8	109,2	97,9	104,4
Валове нагромадження основного капіталу	95,7	101,8	80,1	108,3	98,8	105,2
Експорт товарів та послуг	97,8	101,8	94,3	102,1	96,0	103,1
Імпорт товарів та послуг	102,9	103,3	100,4	106,3	96,8	106,2
Інфляція	індекс					
Дефлятор ВВП (середній за рік)	106,8	108,9	101,8	109,6	106,1	112,5
Індекс споживчих цін (середній за рік)	102,3	106,9	100,9	106,4	106,0	108,2
грудень до грудня попереднього року	103,6	107,1	101,9	106,0	104,8	109,0
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	105,8	109,1	103,7	109,8	105,0	116,7
грудень до грудня попереднього року	106,1	108,4	102,7	109,2	105,5	115,5
Зовнішній сектор	млн. дол. США					
Рахунок поточних операцій	-12 085	-11 483	-15 850	-10 197	-19 967	-5 580
Обсяг експорту товарів та послуг	90 353	97 584	76 500	95 175	69 600	100 550
Обсяг імпорту товарів та послуг	-103 775	-109 959	-106 428	-87 700	-114 091	-77 000
Баланс доходів	-1 976	-2 983	-4 632	-1 900	-4 539	-2 250
Офіційні трансферти (нетто)	3 131	3 876	380	3 917	380	4 120
Сальдо рахунку операцій з капіталом	9 823	10 269	6 700	11 842	1 610	15 606
Прямі іноземні інвестиції	5 993	6 334	5 000	8 034	4 900	8 313
Зовнішній сектор	у відсотках до ВВП					
Рахунок поточних операцій	-6,9	-6,3	-9,4	-5,7	-10,7	-3,2
Обсяг експорту товарів та послуг	51,5	53,2	43,4	58,0	37,7	60,0
Обсяг імпорту товарів та послуг	-58,9	-59,9	-80,0	-49,8	-85,0	-41,7

Показник	2012	2013	2012		2013	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Баланс доходів	-1,1	-1,6	-11,0	-0,4	-7,0	-1,2
Офіційні трансферти (нетто)	1,8	2,1	0,2	7,0	0,2	8,0
Сальдо рахунку операцій з капіталом	5,6	5,6	3,7	26,0	0,9	28,0
Прямі іноземні інвестиції	3,4	3,5	2,8	17,0	2,6	17,0
Зовнішній сектор	у відсотках, рік до року (номінальний)					
Обсяг експорту товарів та послуг	102,2	107,5	97,2	105,6	102,6	112,8
Обсяг імпорту товарів та послуг	105,3	106	101,0	108,7	95,9	112,9
Обмінний курс, грн./дол. США						
Середній	8,08	8,55	8,00	8,20	8,30	9,00
На кінець періоду	8,41	8,81	8,20	8,80	8,35	9,5
Зведений бюджет	млн. грн.					
Всі доходи	439 075	494 811	429 269	455 641	466 182	514 144
Всі видатки	474 645	521 803	462 857	482 148	494 122	534 993
Загальний баланс	-35 570	-26 992	-50 718	-24 604	-32 380	-21 850
Приватизація	8 274	9 278	6 500	10 000	8 400	10 000
Зведений бюджет	у відсотках до ВВП					
Всі доходи	30,9	31,6	30,0	32,0	29,4	32,1
Всі видатки	33,4	33,3	32,5	33,7	31,4	33,4
Загальний баланс	-2,5	-1,7	-4,0	-1,7	-2,5	-1,4
Приватизація	0,6	0,6	0,5	0,7	0,5	0,6
Гроші та кредит						
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	264 521	291 024	242 700	285 500	260 550	331 180
грудень до грудня попереднього року, %	10,3	10,0	1,0	13,1	5,5	16,4
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	758 169	855 289	708 137	825 420	750 625	990 076
грудень до грудня попереднього року, %	10,6	12,8	3,3	17,5	6,0	21,2
Середньозважена середньорічна ставка за кредитами комерційних банків в національній валюті, %	16,9	15,2	14,1	18,4	13,3	20,0
Валові міжнародні резерви НБУ, млн.дол.США	26 764	23 762	24 795	31 000	20 979	29 000
Соціальні показники						
Наявне населення, млн. осіб	45,5	45,4	45,4	45,7	45,1	45,6
зміни у % до попереднього року	99,6	99,7	99,5	99,8	99,5	99,9
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	3 040	3 384	2 997	3 100	3 200	3 570
Наявні доходи населення, млрд. грн.	1 108	1 220	1 055	1 200	1 161	1 260
Реальні наявні доходи населення, % зміна до попереднього року	9,6	4,8	6,5	12,0	3,6	6,1

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2012 рік
(березень 2011 – листопад 2012)**

Показник	березень 2011	серпень 2011	відхилення (серпень 2011 / березень 2011)	листопад 2011	відхилення (листопад 2011 / серпень 2011)	квітень 2012	відхилення (квітень 2012/ листопад 2011)	серпень 2012	відхилення (серпень 2012/квітень 2012)	листопад 2012	відхилення (листопад 2012/ серпень 2012)
Реальний сектор, млн. грн.											
Номінальний ВВП	1 495 778	1 530 955	+2,4%	1 504 448	-1,7%	1 479 807	-1,6%	1 468 165	-0,8%	1 422 682	-3,1%
Споживання	1 223 531	1 256 569	+2,7%	1 245 177	-0,9%	1 233 219	-1,0%	1 247 613	+1,2%	1 232 248	-1,2%
Валове нагромадження	325 159	337 800	+3,9%	319 306	-5,5%	329 075	+3,1%	307 523	-6,5%	276 889	-9,9%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-42 886	-61 514	-18 628	-69 489	-7 975	-82 551	-13 062	-82 976	-425	-101 689	-18713
<i>Індекс, рік до року</i>											
Реальний ВВП	105,1	105,4	+0,3 в.п.	104,7	-0,7 в.п.	103,2	-1,5 в.п.	102,3	-0,9 в.п.	101,0	-1,3 в.п.
Споживання	105,1	106,2	+1,1 в.п.	106,2	0	104,6	-1,6 в.п.	105,6	+1,0 в.п.	106,6	+1,0 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	110,2	109,8	-0,4 в.п.	107,4	-2,4 в.п.	104,2	-3,2 в.п.	100,4	-3,8 в.п.	95,7	-4,7 в.п.
Експорт товарів та послуг	x	x	x	104,3	x	103,9	-0,4 в.п.	100	-3,9 в.п.	97,8	-2,2 в.п.
Імпорт товарів та послуг	x	x	x	111,6	x	106,9	-4,7 в.п.	102,9	-4,0 в.п.	102,9	0
Інфляція, індекс											
Індекс споживчих цін (середній за рік)	109,6	109,4	-0,2 в.п.	108,9	-0,5 в.п.	105,3	-3,6 в.п.	103,3	-2,0 в.п.	102,3	-1,0 в.п.
грудень до грудня попереднього року	109,2	108,9	-0,3 в.п.	108,6	-0,3 в.п.	108,0	-0,6 в.п.	105,8	-2,2 в.п.	103,6	-2,2 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	113,2	113,7	+0,5 в.п.	113,0	-0,7 в.п.	108,6	-4,4 в.п.	107,9	-0,7 в.п.	105,8	-2,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року	112,7	112,9	+0,2 в.п.	112,4	-0,5 в.п.	110,5	-1,9 в.п.	109,6	-0,9 в.п.	106,1	-3,5 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США											
Рахунок поточних операцій	-4 354	-6 785	-2 431	-7 868	-1 083	-9 657	-1 789	-10 216	-559	-12 085	-1 869
Обсяг експорту товарів та послуг	90 980	96 983	+6,6%	96 545	-0,5%	95 492	-1,1%	93 639	-1,9%	90 535	-3,3%
Обсяг імпорту товарів та послуг	-96 386	-104 979	+8,9%	-105 392	+0,4%	-105 498	+0,1%	-104 445	-1%	-103 775	-0,6%
Прямі іноземні інвестиції	6 510	6 632	+122	6 125	-507	6 070	-55	5 876	-194	5 993	+117
Зовнішній сектор, % до ВВП											
Рахунок поточних операцій	-2,34	-3,6	-1,3 в.п.	-4,3	-0,7 в.п.	-5,3	-1,0 в.п.	-5,6	-0,3 в.п.	-6,9	-1,3 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	48,8	50,8	+2,0 в.п.	52,2	+1,4 в.п.	52,2	0	51,6	-0,6 в.п.	51,5	-0,1 в.п.

Показник	березень 2011	серпень 2011	відхилення (серпень 2011 / березень 2011)	листопад 2011	відхилення (листопад 2011 / серпень 2011)	квітень 2012	відхилення (квітень 2012/ листопад 2011)	серпень 2012	відхилення (серпень 2012/квітень 2012)	листопад 2012	відхилення (листопад 2012/ серпень 2012)
Обсяг імпорту товарів та послуг	-51,7	-55,0	+3,3 в.п.	-57,0	+2,0 в.п.	-57,7	+0,7 в.п.	-57,6	-0,1 в.п.	-58,9	-1,3 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	3,5	3,5	0	3,3	-0,2 в.п.	3,3	0	3,2	-0,1 в.п.	3,4	+0,2 в.п.
Зовнішній сектор, % рік до року (номінальний)											
Обсяг експорту товарів та послуг	112,8	114,4	+1,6 в.п.	113,9	-0,5 в.п.	110,1	-3,8 в.п.	104,7	-5,4 в.п.	102,2	-2,5 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	113,0	115,5	+2,5 в.п.	115,1	-0,4 в.п.	110,5	-4,6 в.п.	105,7	-4,8 в.п.	105,3	-0,4 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США											
Середній	8,03	8,02	-0,1%	8,14	+1,5%	8,10	-0,5%	8,10	0	8,08	-0,3%
На кінець періоду	8,04	8,08	+0,5%	8,19	+1,3%	8,34	+1,8%	8,38	+0,5%	8,41	+0,4%
Зведений бюджет, млн. грн.											
Всі доходи	434 066	451 139	+3,9%	446 041	-1,1%	439 922	-1,4%	448 642	+2%	439 075	-2,1%
Всі видатки	470 510	492 579	+4,7%	468 012	-5,0%	470 237	+0,5%	479 308	+1,9%	474 645	-0,9%
Загальний баланс	-36 444	-41 440	-4 996	-21 971	+19 469	-30 315	-8 344	-30 666	-351	-35 570	-4 904
Приватизація	7 392	9 231	+1 839	7 756	-1 475	9 500	+1 744	9 429	-71	8 274	-1 155
Зведений бюджет, % до ВВП											
Всі доходи	29,0	29,5	+0,5 в.п.	29,6	+0,1 в.п.	29,7	+0,1 в.п.	30,6	+0,9 в.п.	30,9	+0,3 в.п.
Всі видатки	31,5	32,2	+0,7 в.п.	31,1	-1,1 в.п.	31,8	+0,7 в.п.	32,6	+0,8 в.п.	33,4	+0,8 в.п.
Загальний баланс	-2,4	-2,7	-0,3 в.п.	-1,5	+1,2 в.п.	-2,0	-0,5 в.п.	-2,1	-0,1 в.п.	-2,5	-0,4 в.п.
Приватизація	0,5	0,6	+0,1 в.п.	0,5	-0,1 в.п.	0,6	+0,1 в.п.	0,6	0	0,6	0
Гроші та кредит											
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	292 104	283 139	-3,1%	282 495	-0,2%	266 850	-5,5%	267 800	+0,4%	264 521	-1,2%
грудень до грудня попереднього року, %	14,1	12,9	-1,2 в.п.	10,9	-2,0 в.п.	11,2	+0,3 в.п.	11,6	+0,4 в.п.	10,3	-1,3 в.п.
Грошова маса (МЗ) (на кінець періоду), млн. грн.	837 415	821 927	-1,8%	820 393	-0,2%	748 349	-8,8%	762 753	+1,9%	758 169	-0,6%
грудень до грудня попереднього року, %	18,4	17,2	-1,2 в.п.	16,3	-0,9 в.п.	9,2	-7,1 в.п.	11,3	+2,1 в.п.	10,6	-0,7 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	2 853	3 117	+9,3%	3016	-3,2%	2 991	-0,8%	3 002	+0,4%	3 040	+1,3%

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2013 рік
(квітень 2012 – листопад 2012)**

Показник	квітень 2012	серпень 2012	відхилення (квітень 2012/ серпень 2012)	листопад 2012	відхилення (серпень 2012/ листопад 2012)
Реальний сектор , млн. грн.					
Номинальний ВВП	1 695 854	1 675 078	-1,2%	1 567 777	-6,4%
Споживання	1 397 145	1 410 894	+1,0%	1 374 505	-2,6%
Валове нагромадження	371 763	356 376	-4,1%	309 113	-13,3%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-79 377	-94 095	-14 718	-101 273	-7178
Валові національні заощадження	285 480	285 523	+0,02%	237 144	-16,9%
Індекс, рік до року					
Реальний ВВП	104,1	103,6	-0,5 в.п.	102,9	-0,7 в.п.
Споживання	104,7	104,2	-0,5 в.п.	103,5	-0,7 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	105,6	104,7	-0,9 в.п.	101,8	-2,9 в.п.
Експорт товарів та послуг	104,6	104,8	+0,2 в.п.	101,8	-3 в.п.
Імпорт товарів та послуг	105,7	106,1	+0,4 в.п.	103,3	-2,8 в.п.
Інфляція , індекс					
Індекс споживчих цін (середній за рік)	108,0	107,6	-0,4 в.п.	106,9	-0,7 в.п.
грудень до грудня попереднього року	107,2	107,8	+0,6 в.п.	107,1	-0,7 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	110,8	110,1	-0,7 в.п.	109,1	-1,0 в.п.
грудень до грудня попереднього року	109,7	109,3	-0,4 в.п.	108,4	-0,9 в.п.
Зовнішній сектор , млн. дол. США					
Рахунок поточних операцій	-9 583	-10 945	-1 362	-11 483	-538,0
Обсяг експорту товарів та послуг	105 003	102 509	-2,4%	97 584	-4,8%
Обсяг імпорту товарів та послуг	-115 011	-114 000	-0,9%	-109 959	-3,5%
Прямі іноземні інвестиції	6 492	6 420	-1,1%	6 334	-1,3%
Зовнішній сектор , % до ВВП					
Рахунок поточних операцій	-4,7	-5,5	-0,8 в.п.	-6,3	-0,8 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	52,0	51,7	-0,3 в.п.	53,2	+1,5 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	-56,9	-57,5	+0,6 в.п.	-59,9	-2,4 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	3,2	3,2	0	3,5	0,3 в.п.
Зовнішній сектор , % рік до року (номинальний)					
Обсяг експорту товарів та послуг	110,9	109,9	-1 в.п.	107,5	-2,4 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	109,9	109,5	-0,4 в.п.	106,0	-3,5 в.п.
Обмінний курс , грн./дол. США					
Середній	8,4	8,45	+0,6%	8,55	+1,2%
На кінець періоду	8,7	8,63	-0,8%	8,81	+2,1%
Зведений бюджет , млн. грн.					
Всі доходи	502 826	513 327	+2,1%	494 811	-3,6%
Всі видатки	530 224	537 394	+1,4%	521 803	-2,9%
Загальний баланс	-27 398	-24 067	+3 331	-26 992	-2925
Приватизація	9 933	9 329	-6,1%	9 278	-0,5%
Зведений бюджет, % до ВВП					
Всі доходи	29,7	30,6	+0,9 в.п.	31,6	1,0 в.п.
Всі видатки	31,3	32,1	+0,8 в.п.	33,3	1,2 в.п.
Загальний баланс	-1,6	-1,4	+0,2 в.п.	-1,7	-0,3 в.п.
Приватизація	0,6	0,6	0	0,6	0
Гроші та кредит					
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	299 306	297 655	-0,6%	291 024	-2,2%
грудень до грудня попереднього року, %	12,2	11,1	-1,1 в.п.	10,0	-1,10 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	866 515	867 594	+0,1%	855 289	-1,4%
грудень до грудня попереднього року, %	15,8	14,9	-0,9 в.п.	12,8	-2,1 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників , грн.	3 386	3 367	-0,6%	3 384	0,5%

**Відхилення консенсус-прогнозів на 2012 та 2013 роки
(станом на листопад 2012)**

Показник	консенсус-прогноз на 2012 рік станом на листопад 2012	консенсус-прогноз на 2013 рік станом на листопад 2012	відхилення (2013 від 2012)
Реальний сектор , млн. грн.			
Номинальний ВВП	1 422 682	1 567 777	+10,2%
Споживання	1 232 248	1 374 505	+11,5%
Валове нагромадження	276 889	309 113	+11,6%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-101 689	-101 273	+416
Валові національні заощадження	222 518	237 144	+6,6%
Індекс, рік до року			
Реальний ВВП	101,0	102,9	+1,9 в.п.
Споживання	106,6	103,5	-3,1 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	95,7	101,8	+6,1 в.п.
Експорт товарів та послуг	97,8	101,8	+4 в.п.
Імпорт товарів та послуг	102,9	103,3	+0,4 в.п.
Інфляція , індекс			
Індекс споживчих цін (середній за рік)	102,3	106,9	+4,6 в.п.
грудень до грудня попереднього року	103,6	107,1	+3,5 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	105,8	109,1	+3,3 в.п.
грудень до грудня попереднього року	106,1	108,4	+2,3 в.п.
Зовнішній сектор , млн. дол. США			
Рахунок поточних операцій	-12 085	-11 483	+602
Обсяг експорту товарів та послуг	90 535	97 584	+7,8%
Обсяг імпорту товарів та послуг	-103 775	-109 959	+6,0%
Прямі іноземні інвестиції	5 993	6 334	+5,7%
Зовнішній сектор , % до ВВП			
Рахунок поточних операцій	-6,9	-6,3	+0,6 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	51,5	53,2	+1,7 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	-58,9	-59,9	-1 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	3,4	3,5	+0,1 в.п.
Зовнішній сектор , % рік до року (номинальний)			
Обсяг експорту товарів та послуг	102,2	107,5	+5,3 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	105,3	106,0	+0,7 в.п.
Обмінний курс , грн./дол. США			
Середній	8,08	8,55	+5,8%
На кінець періоду	8,41	8,81	+4,8%
Зведений бюджет , млн. грн.			
Всі доходи	439 075	494 811	+12,7%
Всі видатки	474 645	521 803	+9,9%
Загальний баланс	-35 570	-26 992	+8578
Приватизація	8 274	9 278	12,1%
Зведений бюджет, % до ВВП			
Всі доходи	30,9	31,6	+0,7 в.п.
Всі видатки	33,4	33,3	-0,1 в.п.
Загальний баланс	-2,5	-1,7	-0,8 в.п.
Приватизація	0,6	0,6	0
Гроші та кредит			
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	264 521	291 024	+10,0%
грудень до грудня попереднього року, %	10,3	10,0	-0,3 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	758 169	855 289	+12,8%
грудень до грудня попереднього року, %	10,6	12,8	+2,2 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників , грн.	3 040	3 384	+11,3%

**Консенсус-прогноз на 2014-2015 роки
(станом на листопад 2012 року)**

Показник	2014-2015 роки		
	Середнє	MIN	MAX
Реальний сектор			
Номінальний ВВП, млн. грн.	1 874 867	1 770 800	1 992 000
Реальний ВВП, індекс, рік до року	103,9	103,0	105,0
Інфляція			
Індекс споживчих цін (середній за рік)	106,2	105,1	107,2
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	107,4	105,4	110,0
Зовнішній сектор		млн. дол. США	
Рахунок поточних операцій	-11 407	-16 420	-7 046
Обсяг експорту товарів та послуг	111 995	90 000	118 000
Обсяг імпорту товарів та послуг	-123 820	-130 000	-98 800
Прямі іноземні інвестиції			
Зовнішній сектор		у відсотках до ВВП	
Рахунок поточних операцій	-5,3	-7,8	-3,4
Обсяг експорту товарів та послуг	51,6	42,3	59,0
Обсяг імпорту товарів та послуг	-57,1	-82,0	-46,5
Прямі іноземні інвестиції	3,6	2,8	16,0
Зовнішній сектор		у відсотках, рік до року (номінальний)	
Обсяг експорту товарів та послуг	111,2	107,6	117,4
Обсяг імпорту товарів та послуг	109,3	106,7	115,0
Обмінний курс, грн./дол. США			
Середній	8,64	8,5	8,8
На кінець періоду	8,90	8,5	9,5
Зведений бюджет		у відсотках до ВВП	
Всі доходи	30,5	28,5	31,0
Всі видатки	31,7	29,5	32,4
Загальний баланс	-1,2	-1,4	-1,0
Приватизація	x	x	x
Гроші та кредит			
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	337 117	292 350	387 480
грудень до грудня попереднього року, %	11,4	6,0	17,8
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	1 009 612	910 444	1 217 793
грудень до грудня попереднього року, %	13,9	10,0	24,1
Валові міжнародні резерви НБУ, дол. млн. США	32 125	25 000	41 500
Соціальні показники			
Наявне населення, млн. осіб	45,1	44,8	45,4
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	3 826	3 400	4 300

Методологічні пояснення до таблиць 2, 3, 9, 10, 11, 12 та 13:

Агреговані номінальні величини розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма прогнозуючими організаціями-учасниками 'Консенсус прогноз' опитування.

Для того, щоб середні (консенсусні) значення агрегованих номінальних величин дорівнювали сумі своїх компонент, середні значення структурних показників (таких, наприклад, як споживання та інвестиції) розраховано непрямо – за допомогою часток цих компонент від агрегованої величини. Наприклад, якщо є відомою середня вага споживання у ВВП, номінальне значення споживання дорівнюватиме добутку цієї ваги та значення середнього консенсусного ВВП, отриманого як просте середнє.

Індекси розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма організаціями.

Середні значення величин, що прогнозуються як відсоток від ВВП (зокрема, показники зовнішнього сектору та бюджету), розраховані як відношення середнього номінального значення показника до відповідного середнього значення ВВП. Показники, що прогнозуються у доларах США, розраховані як відсоток від ВВП з використанням усередненого середньорічного обмінного курсу.

Темпи росту грошових агрегатів у прогнозі на 2012 рік (станом на листопад 2012 року) розраховані як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників, до фактичного значення відповідного показника за 2011 рік, а на 2013 рік – як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників, до відповідного прогнозного показника 2012 року.

Середні значення сальдо рахунку поточних операцій розраховані як сума середніх значень статей рахунку. Середні значення дефіциту/профіциту бюджету розраховані як різниця між середніми значеннями доходів та видатків.

При підготовці консенсус-прогнозу організаціями-учасниками семінару були надані наступні матеріали:

- припущення прогнозу щодо економічної політики, яка проводитиметься у 2012-2013 роках, та деякі кількісні екзогенні параметри розвитку (наведені у таблиці 4);
- прогноз основних макроекономічних показників на 2012 та 2013 роки;
- додаткові текстові пояснення окремих організацій щодо припущень прогнозу;
- експертна оцінка ризиків на 2012 -2013 роки (наведені у таблицях 5, 6, 7 та 8).

